БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР ҚОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 6 (753)

9 ЯНВАРЬ ЧОРШАНБА 1957 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН

БУГУНГИ СОНДА:

Совет Иттифоқи ва Германия Демократик Республикаси Ҳукумат делегацияларининг қўшма баёноти (1-бет).

К. Е. Ворошилов Хитой Халқ Республикаси Ҳукумат делегациясини қабул қилди (1-бет).

Н. А. Булганин ХХР Давлат Кенгаши Бош Министри Чжоу Энь-лайни ва ХХР Ҳукумат делегацияси аъзоларини қабул қилди (1-бет).

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин ҳузурида Германия Демократик Республикаси Ҳукумат делегацияси шарафига қабул маросими (2-бет).

И. Забиров. — Бинокорлик материаллари ишлаб чиқариш янада кўпаяди (2-бет).

ОЛИМЛАРНИНГ ЛАБОРАТОРИЯЛАРИДА: **В. Макогон.** — Машинанинг туғилиши (2-бет).

Маҳаллий ўғитдан тўла фойдаланайлик! (3-бет).

УЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ВА УЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА (3-бет).

СССР Олий Совети делегациясининг Эронга боришига доир (4-бет).

Ғарбий Германия маъмурлари венгер қочоқларининг ватанга қайтишларига тўсқинлик қилмоқдалар (4-бет).

Араб мамлакатларининг ишларига сира ҳам дахл қилинмасин (4-бет).

Совет Иттифоқи ва Германия Демократик Республикаси Ҳукумат Делегацияларининг

ҚЎШМА БАЁНОТИ

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Ҳукумати билан Германия Демократик Республикаси Ҳукумати ўртасидаги келишувга мувофиқ, Бош Министр Отто Гротеволь бошчилигидаги ГДР Ҳукумат Делегацияси 1957 йил 3 январдан 8 январгача Москвада бўлди.

Германия Демократик Республикаси Ҳукумат Делегацияси составига қуйидагилар кирган эди: Министрлар Совети Раисининг Биринчи Ўринбосари, ГБСП Марказий Комитетининг Биринчи Секретари В. Ульбрихт, Министрлар Совети Раисининг Ўринбосари, Христиан-демократик союзнинг Раиси О. Нушке, Министрлар Совети Раисининг Ўринбосари ва Ташқи ишлар министри, Германия Миллий-демократик партиянинг Раиси Л. Больц, Министрлар Совети Раисининг Ўринбосари, Германия Либерал-демократик партиянинг Раиси Г. Лох, Министрлар Совети Раисининг Ўринбосари, Германия Демократик деҳқонлар партияси Раисининг Ўринбосари П. Шольц, Министрлар Совети Раисининг Ўринбосари ҳамда Ташқи ва ички герман савдоси министри, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Г. Рау, Министрлар Совети Раисининг Ўринбосари, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Ф. Эльснер, Министрлар Совети Раисининг Ўринбосари ва Госплан Раиси, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолигига кандидат Б. Лейшнер, Халқ Палатаси Раисининг Биринчи Ўринбосари, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Г. Матерн, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГБСП Марказий Комитетининг Секретари К. Ширдеван, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, ГБСП Катта Берлин округ комитетининг Биринчи секретари А. Нейманн, ГДРнинг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси И. Кениг.

Булардан ташқари, музокараларда Немислар Томонидан ГДР Молия министри В. Румпф, ГДР Госплани Раисининг Ўринбосарлари Г. Мейзер, В. Хике, Г. Хенке, Э. Миллер, Э. Яшке, ГБСП Марказий Комитетининг аъзоси, ГБСП Марказий Комитетининг Бўлим мудири П. Фернер, ГДР Ташқи ишлар министрлиги Матбуот бўлимининг мудири В. Кизеветтер ва бошқа маслаҳатчилар ҳамда экспертлар қатнашдилар.

Музокараларда Совет Томонидан СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин бошчилигидаги СССР Ҳукумат Делегацияси қатнашди. СССР Ҳукумат Делегацияси составига қуйидагилар кирган эди: СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг Биринчи Секретари Н. С. Хрушчев, СССР Министрлар Совети Раисининг Биринчи Ўринбосарлари А. И. Микоян, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров, СССР Ташқи ишлар министри Д. Т. Шепилов.

Булардан ташқари, музокараларда Совет Томонидан СССР Госпланининг Раиси Н. К. Байбаков, СССР Молия министри А. Г. Зверев, СССР Маданият министри Н. А. Михайлов, Иқтисодий алоқа ишлари Бош бошқармасининг Бошлиғи К. И. Коваль, СССР Ташқи ишлар министрининг Ўринбосарлари В. А. Зорин ва А. В. Захаров, СССР Ташқи савдо министрининг Ўринбосари С. А. Борисов, СССР Маданият министрининг Ўринбосари С. В. Кафтанов, СССРнинг ГДРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Г. М. Пушкин, СССР Ташқи ишлар министрлиги Коллегиясининг аъзоси Л. Ф. Ильичев, СССР Ташқи ишлар министрлиги 3- Европа бўлимининг Мудири И. И. Ильичев, СССР Ташқи ишлар министрлиги 3-Европа бўлими Мудирининг Ўринбосари А. М. Александров ва бошқа маслаҳатчилар ҳамда экспертлар қатнашдилар.

Учрашув, суҳбат ва музокаралар самимий ошкоралик ва буюк дўстлик руҳида ўтди.

Германия Демократик Республикаси Ҳукумат Делегацияси Москвада бўлган вақтида СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов бу Делегацияни қабул қилди.

I

Ҳар томонлама ва кенг фикр олишув давомида Совет Иттифоқи Ҳукумати ва Германия Демократик Республикаси Ҳукуматининг ҳозирги халқаро аҳволга ва халқаро миқёсдаги айрим воқиаларга баҳо беришда тамомила бир хил фикрда эканликлари аниқланди.

Ҳар иккала Томон шуни қайд қиладики, тўрт давлатнинг Женева кенгашидан кейин халқаро майдондаги кескинлик юмшаган эди, тинчликсевар халқлар буни ғоят истаган эдилар. Баъзи давлатлардаги агрессив доираларнинг кирдикорлари натижасида ана шу кескинликнинг юмшатилишига қаттиқ путур етказилди. Кейинги ойларда бўлиб ўтган воқиалар — империалистларнинг Миср халқига қарши қилган агрессияси, Венгрияда контрреволюцион исён уюштирилганлиги ва шу муносабат билан кўпгина капиталистик мамлакатларда ишчилар синфининг партиялари ҳамда касаба союзларига реакция ҳужумининг авж олганлиги халқаро муносабатларни яна кескинлаштириб юборди ва баъзи империалистик давлатлар «совуқ муносабатлар уруши» методларини қўллана бошладилар.

Совет Иттифоқи Ҳукумати ва Германия Демократик Республикаси Ҳукумати тинчликни мустаҳкамлаш учун ва давлатларнинг улардаги социал тузумнинг қандай бўлишидан қатъий назар, тинч-тотув яшаши учун ва улар ўртасида ишонч ўрнатиш учун актив кураш олиб бориш — ҳар иккала давлат ташқи сиёсатининг мустаҳкам негизи эканлигини билдирадилар. Ҳар иккала Ҳукумат халқаро кескинликнинг юмшатилишидан манфаатдор бўлмаган, ўзларининг тор манфаатларини халқларнинг тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш соҳасидаги ҳаётий манфаатларидан устун қўяётган доираларнинг кирдикорларини ҳушёрлик билан кузатиб туриш ва тинчлик душманларининг қўпорувчилик ишларини фош қилиш зарур, деб ҳисоблайди. Улар тинчлик ва прогресс иши учун курашда ўз кучларини бошқа ҳамма тинчликсевар давлатларнинг кучлари билан бирлаштиришга тайёрдирлар.

Томонлар Англия, Франция ва Исроилнинг Мисрга қилган ҳарбий ҳужуми натижасида Яқин ва Ўрта Шарқда вужудга келган аҳволни муҳокама қилдилар. Улар мамнуният билан шуни қайд қиладиларки, Миср халқининг қатъий суратда кўрсатган қаршилиги ва ўз мустақиллигини, ўзининг миллий шаън-шарафини қаттиқ туриб ҳимоя қилган Мисрни қатъий қўллаб-қувватлаган барча тинчликсевар кучларнинг жипслашганлиги Миср давлатига қарши агрессив урушнинг тўхтатилишига олиб келди. Буларнинг ҳаммаси Миср халқининг ва бутун дунёдаги тинчлик кучларининг катта муваффақиятидир.

Шу билан бирга, улар қуйидагиларни қайд қиладиларки, Америка Қўшма Штатларидаги империалистик доиралар «ёрдам» бериш шиори остида мустамлакачиларнинг иқтисодий ва сиёсий жиҳатдан асорат остига олишининг янги формаларини Яқин ва Ўрта Шарқ халқларига мажбуран қабул қилдириш учун Англия ва Франциянинг шу райондаги позицияларининг бўшашиб қолганлигидан фойдаланишга интилмоқдалар. «Эйзенхауэр доктринаси» деб аталган доктрина худди ана шу мақсадларга хизмат қилади. Бу «доктрина» Америка президентининг шу йил 5 январда конгрессга юборган мактубида баён қилинган эди. Бу «доктрина» Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларининг экономикасидаги асосий позицияларни ишғол қилиш, ана шу мамлакатлардаги миллий бойликларни қўлга олишда америка монополиячиларига ёрдам беришни кўзда тутади. Аммо, масала бу билан чекланиб қолмайди. «Эйзенхауэр доктринаси» президентга Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларига америка қуролли кучларини юбориш йўли билан бу мамлакатларнинг ишларига бевосита ҳарбий аралашув ҳуқуқини беришни кўзда тутади. Демак, бунда гап Америка империалистларининг Шарқ халқларига мустамлакачилик зулми сиртмоғини яна осишга қаратилган агрессив ҳаракатларини ҳозирданоқ оқлашга уриниш тўғрисида бораётир.

АҚШдаги ҳукмрон доираларнинг Яқин ва Ўрта Шарққа нисбатан ана шу янги планлари бу районда аҳволни кескинлаштирмай қола олмайди ва Шарқ мамлакатларининг халқларигагина эмас, балки умуман тинчликни сақлаш ишига ҳам жиддий хавф туғдиради.

СССР Ҳукумати ва ГДР Ҳукумати ўз озодлиги ва миллий мустақиллиги учун адолатли кураш олиб бораётган Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатлари билан амалий ҳамкорликни ҳар томонлама кенгайтиришга ёрдам беришга тайёр эканликларини билдирадилар. Шу билан бирга, улар бундай ҳамкорлик томонларнинг ҳуқуқий жиҳатдан тўла тенглиги асосида ва у ёки бу томоннинг суверенитетини камситадиган ҳеч қандай шартларни қўймай, ўзаро манфаатдорлик асосида амалга оширилиши лозим, деган фикрга таянадилар. Империалистларнинг Миср халқига қарши агрессияси барбод этилган бўлса ҳам, уруш хавфи узил-кесил йўқотилди, деб ҳисоблаб бўлмайди. Ҳар иккала Ҳукумат Миср Республикасининг агрессия ва зўравонлик қилиш айбдорларини жазолаш тўғрисидаги талабини ҳам, Мисрга қарши уруш бошлаган давлатлар томонидан етказилган зарарларни қоплаш ҳақида Миср халқи илгари сураётган қонуний талабларни ҳам қувватлайди.

Венгриядаги воқиалар халқ ҳокимиятини йўқотиш ва хортичи-фашист режимини тиклаш учун реакция томонидан кенг ўйлаб тузилган план эди. Бунда гап Венгриядаги халқ ҳокимиятининг ва халқ-демократик тузум эришган муваффақиятларнинг тақдири тўғрисидагина эмас, балки Европада тинчликнинг тақдири тўғрисида ҳам борар эди. Венгриядаги соғлом демократик кучларнинг совет қўшинлари ёрдами билан (совет қўшинлари Венгрия Революцион Ишчи-Деҳқон Ҳукуматининг илтимосига мувофиқ ёрдам кўрсатдилар) контрреволюциянинг тор-мор келтирилганлиги Венгрия меҳнаткашларининг манфаатларига ва Европадаги барча тинчликсевар халқларнинг манфаатларига мувофиқ бўлди, чунки бу чора оқ террорга хотима берди ва Европада агрессия плацдармини вужудга келтириш хавфининг олдини олди.

Ҳозирги вақтда, реакцион кучларнинг тинчликка ва демократияга қарши халқаро миқёсда қилган фитнаси жиддий мағлубиятларга учраганидан кейин, кескинликни юмшатиш ва халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш сиёсатини давом эттириш учун зарур бўлган объектив шарт-шароитлар мавжуддир.

II

Томонлар қуролсизланиш проблемаси юзасидан фикр олишдилар. Қуролсизланиш проблемасининг ҳал этилиши бутун дунёда тинчликни сақлаш ва таъминлаш учун жуда муҳим аҳамиятга эга бўлур эди. Таассуф билан шу нарса қайд қилиндики, СССРнинг қуролсизланиш ва халқаро кескинликни юмшатиш масаласи юзасидан 1956 йил 17 ноябрдаги Баёнотида конкрет таклифлар бўлишига қарамай, ғарб давлатлари бу таклифларни ҳануз қўллаб-қувватлаганлари йўқ, ҳолбуки бу таклифлар музокаралар олиб бориш учун яхши базадир. Бу нарсани яна шу жиҳатдан ҳам таъкидлаб ўтиш керакки, мазкур таклифлар бир қанча масалаларда ғарб давлатларининг таклифларини эътиборга олиб ишлаб чиқилган эди.

Совет Иттифоқи Ҳукумати ва Германия Демократик Республикаси Ҳукумати қуролсизланиш соҳасида ҳозирдаёқ амалий тадбирларни кўрдилар.

СССР ўз қуролли кучларини 1 миллион 840 минг кишига камайтирди.

Германия Демократик Республикаси ўз армиясини 30 минг кишига камайтирди, ўз қуролли кучлари сонини 90 минг кишига келтирди ва ҳарбий мажбурият жорий қилишдан воз кечди.

Ҳар иккала томон шундай фикрга асосланадики, қуролсизланиш проблемасини этап-этап бўйича ҳал этиш мақсадга мувофиқдир ва кўп натижа беради. Атом ва водород қуролларини яна синаб кўришни дарҳол тақиқлаш бу масалани ҳал этишда биринчи этап бўла олур эди. Атом ва водород қуролларини синаб кўришни давом эттириш жиддий хавф туғдиради, деб ҳисоблаётган бутун инсоният мазкур қуролларни яна синаб кўришни дарҳол тақиқлашни талаб этмоқда.

Европада қурол-яроғларни чеклаш зонасини вужудга келтириш қуролсизланиш тўғрисидаги масалани қисман ҳал этиши мумкин бўлур эди. Германиянинг ҳар иккала қисми ана шу зонага қўшилган бўлур эди.

Германия Демократик Республикаси Ҳукумати СССР Ҳукуматининг қуролсизланиш тўғрисида давлатлар ўртасида тузиладиган тегишли битим катта портларда, темир йўл узелларида ва аэродромларда ўзаро келишув асосларида контроль постлар вужудга келтиришни кўзда тутсин, деган таклифига қўшилади ва ҳаво инспекцияси плани билан боғлиқ бўлган масалаларни ҳал этишда Совет Иттифоқи томонидан таклиф этилган чорани амалга ошириш учун ёрдам беришга тайёрдир.

Совет Иттифоқи Ҳукумати Германия Демократик Республикаси Ҳукуматининг ГДР ва ГФР Парламентлари ҳамда Ҳукуматлари, шунингдек тинчликсевар немис аҳолисининг барча ҳарбий масалалар ва бутун ҳарбий ишлаб чиқариш устидан контроль қилиб туриш юзасидан кенг ҳуқуқларга эга бўлган ташкилотлари қуролли кучлари Германия территориясида бўлган давлатлар ўртасида қуролсизланиш ҳақида тузиладиган битимларнинг бажарилишини ўзаро контроль қилишда қатнашишлари лозим, деган фикрига қўшилади.

Томонлар шунга аминдирларки, қуролли кучларни ва қурол-яроғларни чеклаш тўғрисида, ялпи қирғин қуролларини тақиқлаш ҳақида, Европада бошқаларнинг территорияларида бўлган ҳарбий базаларни тугатиш ҳақида, шунингдек АҚШ, Англия, Франция ва СССРнинг Германиядаги қуролли кучларини айтарлик даражада камайтириш тўғрисида битим тузиш халқаро кескинликни камайтириш ва давлатлар ўртасида ишонч ўрнатиш ишига катта ҳисса қўшган бўлур эди.

Совет Иттифоқи Ҳукумати ва Германия Демократик Республикаси Ҳукумати якдиллик билан шундай фикрга келдиларки, Европада коллектив хавфсизлик системасини вужудга келтириш, Европадаги барча халқларнинг ҳаётий манфаатларига жавоб беради. Ҳар иккала герман давлати тинч ва демократик асосда қайта бирлаштирилганига қадар ана шу коллектив хавфсизлик системасига кирган бўлур эди.

Ҳозирги вақтда Европада бир-бирига қарама-қарши бўлган ҳарбий гуруҳлар бор. Умум Европа хавфсизлик системаси ана шу аҳволга хилоф суратда Европа қитъасини Европадагина эмас, балки бутун дунёда ҳам тинчликнинг мустаҳкам қалъасига айлантирган бўлур эди.

Ҳар икки Томон атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш юзасидан Умум Европа ташкилотини вужудга келтиришни қизғин қувватлайди. Ана шу ташкилотнинг вужудга келтирилиши давлатларни бир-бирлари билан яқинлаштириш ва улар ўртасидаги ишончни мустаҳкамлаш ишида қўйилган катта қадам бўлур эди ва уларнинг Европада тинчликни таъминлаш соҳасидаги ишларига жавоб берган бўлур эди. Бундан ташқари, ана шу ташкилот ялпи қирғин қуролларини тамомила тақиқлаш ва тугатиш тўғрисидаги масалани ҳал этишни енгиллаштирган бўлур эди.

Атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш Европа давлатларидаги меҳнаткашларнинг турмуш даражасини кўтаришга ёрдам берган бўлур эди.

Германия Демократик Республикаси Ҳукумати СССР Ҳукуматининг Жаҳон иқтисодий конференциясини чақириш тўғрисидаги, шунингдек Жаҳон Савдо Ташкилотини тузиш ҳақидаги таклифини табриклайди ва халқаро савдо-сотиқ муносабатларини кенгайтириш ҳамда кучайтириш соҳасида ҳамкорлик қилишга тайёр эканлигини билдиради.

III

Ҳар икки Делегация мамнуният билан шуни қайд қиладики, Совет Иттифоқи билан Германия Демократик Республикаси ўртасида социалистик қурилиш ва тинчликни таъминлаш ишида ҳар иккала давлат халқлари манфаатларининг бирлигидан иборат мустаҳкам ва енгилмас асосга негизланган қардошларча дўстлик СССР фойдасига ҳам, ГДР фойдасига ҳам ривожлана борди. Совет Иттифоқи билан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги муносабатлар тўғрисида 1955 йил 20 сентябрда тузилган Шартномада ҳар икки Томоннинг ўз муносабатларини тўла тенг ҳуқуқлилик, суверенитетни ўзаро ҳурмат қилиш ва ички ишларга аралашмаслик принциплари асосида ривожлантириш юзасидан олган мажбуриятларига изчиллик билан риоя қилиб келинди.

Ҳар иккала давлат Ҳукуматлари мазкур принциплар бундан буён ҳам уларнинг ўзаро муносабатларида мустаҳкам негиз бўлиб қолади, деб билдирадилар. СССР Ҳукуматининг Совет Иттифоқи билан бошқа социалистик давлатлар ўртасидаги дўстлик ҳамда ҳамкорликни ривожлантириш ва янада мустаҳкамлаш асослари тўғрисида 1956 йил 30 октябрдаги Декларациясида ўз ифодасини топган ана шу муҳим принципларга доим риоя қилиш Совет Иттифоқи билан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни тағин ҳам мустаҳкамлашга ёрдам беради, чунки бу принциплар ҳар иккала давлатнинг манфаатларига муносибдир.

Ҳар иккала Томон СССР билан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги ўзаро муносабатларнинг ривожланишидан келиб чиққан бир қанча сиёсий ва иқтисодий масалаларни юқорида айтилган принциплар асосида ошкора равишда муҳокама қилди ва бу масалаларни ҳал этишда ўзаро бир битимга келди.

Ҳар иккала Томон мавжуд халқаро шартномалар ва битимларга асосан совет қўшинларининг ГДР территориясида вақтинча туриши билан боғлиқ бўлган масалаларни муҳокама қилди. СССР билан ГДР ўртасида 1955 йил 20 сентябрда тузилган Шартномага мувофиқ, совет қўшинларини ГДР территориясида жойлаштириш билан боғлиқ бўлган масалаларни, жумладан, жиноий иш ва граждан иши юрисдикцияси масалаларини, ГДРда совет ҳарбий қисмлари эгаллаб турган уй-жой ва хизмат биноларидан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган масалаларни, ГДРга қарашли алоқа линиялар ва воситалари ҳамда қатнов воситаларидан фойдаланиш тартиби ва шу сингариларга доир масалаларни ҳал этиш юзасидан яқин орада битим тузилади.

ГДР Делегациясининг таклифига мувофиқ, Томонлар Германия Демократик Республикасининг ГДР ҳаво масофаларида ўз суверен ҳуқуқларини амалга оширишига доир масалалар юзасидан фикр олишдилар. Томонлар якдиллик билан шу фикрни изҳор қилдиларки, АҚШ, Англия ва Франция самолётларининг Берлин билан Ғарбий Германия ўртасидаги ҳаво коридорларидан фойдаланиши тўғрисида тузилган тўрт томонлама битим муваққат ва чекланган характерда бўлиб, ГДРнинг ўз ҳаво масофаларидаги суверенитетини эътироф этиш принципига дахл қилмайди.

Ҳар иккала томон яқин орада Совет Иттифоқи билан Германия Демократик Республикаси ўртасида консуллик конвенциясини тузиш ҳақида битимга келди. Бу конвенция Томонларнинг консуллик муассасаларини очиши юзасидан ўзаро ҳуқуқларини, консулларнинг ҳуқуқлари, имтиёзлари ва устунликларини, шунингдек уларнинг ўз мамлакати гражданларининг ҳуқуқ ҳамда манфаатларини ҳимоя қилиш соҳасидаги фаолиятини белгилайди.

Томонлар ҳар иккала мамлакат гражданларининг шахсий ҳуқуқлари ва манфаатларини ҳимоя қилиш соҳасида ҳамкорликни ривожлантириш мақсадида граждан иши ва жиноий иш юзасидан ҳуқуқий ёрдам бериш тўғрисида яқин орада битим тузишни ҳам мақсадга мувофиқ деб топдилар.

Ҳар иккала Ҳукумат мамнуният билан шуни қайд қиладики, маданият, санъат, фан ва техника соҳасида СССР билан ГДР ўртасидаги кенг ҳамкорлик тамомила тенг ҳуқуқлилик асосида муваффақиятли суратда ривожланиб бормоқда. Бу эса, ҳар иккала мамлакат халқларининг манфаатларига мувофиқдир. Ҳар иккала давлат ўртасида илмий-техника ҳамкорлигини янада кенгайтириш манфаатларини кўзлаб, бир-бирларига мутахассислар юбориш масаласини яқин орада қараб чиқиш тўғрисида бир битимга келинди.

Томонлар маданий бойликларни (санъат асарлари, архив материаллари ва ҳоказо) ўзаро келишув асосида бир-бирларига қайтариб бериш билан боғлиқ бўлган масалаларни қараб чиқишга тайёр эканликларини билдирдилар, токи, уруш вақтида вужудга келган шу каби масалаларни ҳал этиш соҳасида Совет Ҳукуматининг ташаббуси билан бошланган иш тугаллансин.

Германия Демократик Республикаси Ҳукумат Делегациясининг истагига мувофиқ, Томонлар гражданликни ўзгартириш билан ва СССРда ёки ГДРда яқин қариндошлари бўлган кишиларнинг тегишли мамлакатда яшаш учун жўнаб кетиши билан боғлиқ бўлган масалаларни ҳал этишда ўзаро ёрдам кўрсатиш тўғрисида битимга келдилар. Шу билан бирга, бу масалалар ана шу кишиларнинг манфаатларини кўзлаб, Томонларнинг ўзаро келишуви йўли билан ҳал этилади.

Томонлар ҳар иккала мамлакат гражданларининг бир-бирларига посилкалар юбориб туришлари ва почта алоқасини яхшилаш чораларини кўриш тўғрисида бир битимга келдилар.

Томонларнинг ҳар бири ўз территориясида бошқа Томоннинг ёдгорликларига ва гражданларининг қабрларига қараб турилишини таъминлаш ҳақида ҳам бир битимга келинди.

IV

Музокаралар давомида Совет Иттифоқи билан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги иқтисодий муносабатларга доир масалалар катта ўрин олди. Ҳар иккала мамлакат ўртасидаги иқтисодий ҳамкорлик тенглик, ўзаро манфаатдорлик ва қардошларча ўзаро ёрдам асосида ривожланиб бораётганлиги қайд қилинди. Томонлар Совет Иттифоқи билан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги иқтисодий ҳамкорликни ана шу асосда бундан буён ҳам ривожлантириш ва мустаҳкамлашга қатъий қарор берганликларини таъкидладилар.

СССР Ҳукумати ва ГДР Ҳукумати 1957 йилда савдо шартномаси доирасида бир-бирларига етказиб берадиган товарларнинг ҳажмини анча кўпайтириш тўғрисида бир битимга келдилар. Совет Иттифоқи 1957 йилда ГДРга етказиб берадиган товарлар ҳажмини 1956 йилдагига нисбатан 30 процентдан зиёд кўпайтиради. Совет Иттифоқи ГДРдан оладиган машиналар, асбоб-ускуналар ва саноат ҳамда турмуш учун керакли бошқа товарлар эвазига ГДРга металлургия кокси, нефть, қора металлар прокати, тахта, саноат хомашёси ва озиқ-овқатнинг бошқа баъзи турларини етказиб беради.

СССР Ҳукумати ГДР халқ хўжалиги учун зарур бўлган товарларни харид қилиш учун 1957 йилда Германия Демократик Республикаси Ҳукуматига 340 миллион сўм миқдорида эркин валюта билан кредит беришга ҳам рози бўлди.

СССР ва ГДР машинасозлик саноати ўртасида кооперативлаштиришни янада кенгайтириш соҳасидаги ҳамкорликни тағин ҳам ривожлантириш тўғрисида фикр олишилганлиги натижасида Томонлар шу масала юзасидан таклифлар ишлаб чиқишни ўзларининг иқтисодий органларига топшириш ва 1957 йил мобайнида тегишли битимларни тузиш ҳақида келишдилар.

V

Делегациялар Германия проблемаси юзасидан фикр олишдилар. Ҳар иккала Томон Германия проблемасини тинчликсеварлик демократик руҳда ҳал этиш герман миллатининг истиқболи учун ҳам, Европада тинчлик тақдири учун ҳам жуда катта аҳамиятга эга бўлур эди, деган фикрни якдиллик билан изҳор қилди. Ҳар иккала герман давлатини бир-бири билан яқинлаштириш ва улар ўртасидаги ҳамжиҳатлик Германия масаласини тинч ва демократик асосда ҳал этиш учун шарт-шароит вужудга келтиради. Бу масала даставвал, немисларнинг ўз иши бўлмоғи керак.

Германия Федератив Республикаси ҳукуматининг ҳозирги сиёсий йўли, унинг қайтадан ҳарбийлаштириш сиёсати, агрессив ҳарбий блок — НАТОда қатнашаётганлиги ва Ғарбий Германияда демократик ҳуқуқ ва эркинликларнинг тор-мор келтирилаётганлиги Германияни тинчликсевар ва демократик давлат сифатида қайтадан бирлаштиришга халақит бераётган асосий ғовдир.

Герман империализмининг агрессиясидан кўп марта жафо чеккан Европа халқлари Ғарбий Германияни қайтадан ҳарбийлаштириш сиёсатини тамомила ҳақли суратда қатъий қораламоқдалар. Қайтадан ҳарбийлаштириш йўли шундай бир йўлки, герман милитаристлари ва юнкерлар ўтмишда мамлакатни бир неча марта шу йўлдан олиб борган эдилар. Бу йўл Европа халқларининг сон-саноқсиз қурбон бериб, вайрон бўлишига, шу жумладан герман халқининг ҳам жуда катта азоб-уқубат чекишига олиб келган эди. Германия милитаристларининг янги агрессияси даставвал герман халқи учун ҳалокатли оқибатлар келтирган бўлур эди.

ГФРда ҳарбий мажбуриятнинг жорий қилинганлиги ва қуролли кучларнинг жадаллик билан вужудга келтирилаётганлиги, ГФР ҳукуматининг қуролланишга жуда кўп маблағ ажратаётганлиги, НАТО декабрь сессиясининг Ғарбий Германия армиясини атом қуроли билан таъминлаш тўғрисида чиқарган қарори ҳозирги ГФР ҳукумати Германияни қайтадан бирлаштириш масаласини тинч йўл билан ҳал этишга асло интилмаётганлигини исбот қилади. ГФРдаги расмий шахсларнинг ГДРга қарши провокация юргизишга даъват этаётганликлари, Ғарбий Германия ва Ғарбий Берлин территорисида ГДРга, СССРга, Чехословакияга, Польшага, Венгрияга қарши ва бошқа социалистик давлатларга қарши қўпорувчилик ишлари олиб бораётган жуда кўп ташкилотлар ҳамда радиостанцияларининг фаолиятини ГФР ҳукуматининг очиқдан-очиқ қўллаб-қувватлаётганлиги ва шунга йўл қўйиб бераётганлиги ҳам буни яққол кўрсатади.

Ҳар иккала Томон Европада хавфсизликни таъминлаш манфаатлари, шунингдек немис халқининг миллий манфаатлари ГФР ҳукуматининг Ғарбий Германияни ҳарбийлаштириш йўлидан воз кечишни ва умумгерман характеридаги масалалар юзасидан ГДР ва ГФР ҳукуматлари ўртасида битим тузишга эришишни талаб этади, бу эса герман проблемасини узил-кесил ҳал этиш йўлини очиб берган бўлур эди, деб ҳисоблайди.

Музокаралар давомида ГДРнинг тинчликсеварлик сиёсати Европада тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашнинг муҳим факторидир ва ГДРнинг демократия ҳамда социализм йўлидан бориши немис меҳнаткашларининг жуда катта ғалабасидир, деб таъкидланди.

Варшава шартномасига мувофиқ иттифоқчилик мажбуриятларини ўз зиммаларига олган Совет Иттифоқи Ҳукумати ва Германия Демократик Республикаси Ҳукумати Германия масаласини ҳал этишда зўравонлик методларини қўлланиш йўлидаги ҳар қандай уринишларга ва душманларча ҳаракат қилиб, ГДРдаги халқ-демократик тузумга путур етказиш йўлидаги уринишларга зарба берилади, деб қайд қиладилар.

Томонлар пролетар интернационализми принципларига амал қилиб, социалистик давлатлар тинчликсевар ҳамкорлигининг бирлигини мустаҳкамлашга бутун чоралар билан ёрдам беришни ўз бурчи деб ҳисоблайдилар. Совет Иттифоқи билан Германия Демократик Республикаси ўртасида ривожланиб ва мустаҳкамланиб бораётган қардошларча дўстлик бунинг учун муҳим аҳамиятга эгадир.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси Н. А. БУЛГАНИН	**Германия Демократик Республикаси Бош Министри ОТТО ГРОТЕВОЛЬ**

Москва, 1957 йил 7 январь.

К. Е. Ворошилов Хитой Халқ Республикаси Ҳукумат делегациясини қабул қилди

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов 8 январь эрталаб Кремлда СССРга дўстлик визити билан келган Хитой Халқ Республикаси Давлат Кенгаши Бош министри Чжоу Энь-лайни, Бош Министр ўринбосари Хэ Лунни ва Ҳукумат делегацияси аъзолари — ХХР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари Ван Цзя-сянни ва Хитой Халқ Республикасининг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Лю Сяони қабул қилди.

Қабул маросимида СССР Ташқи ишлар министри Д. Т. Шепилов, СССР Олий Совети Президиумининг Секретари А. Ф. Горкин, СССРнинг ХХРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси П. Ф. Юдин ҳозир бўлдилар. (ТАСС).

Н. А. Булганин ХХР Давлат Кенгаши Бош Министри Чжоу Энь-лайни ва ХХР Ҳукумат делегацияси аъзоларини қабул қилди

8 январда СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Булганин Хитой Халқ Республикаси Давлат Кенгаши Бош Министри ўртоқ Чжоу Энь-лайни қабул қилди.

Қабул маросимида Хитой Халқ Республикаси Ҳукумат делегациясининг аъзолари — Бош Министр ўринбосари ўртоқ Хе Лун, ХХР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари ўртоқ Ван Цзя-сян, ХХРнинг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси ўртоқ Лю Сяо ҳозир бўлдилар.

Совет томонидан қабул маросимида СССР Ташқи ишлар министри Д. Т. Шепилов, СССРнинг ХХРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси П. Ф. Юдин ҳозир бўлдилар. (ТАСС).

УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ўртоқ З. З. Калоновни Ўзбекистон ССР Шаҳар ва қишлоқ қурилишлари министри қилиб тайинлаш тўғрисида

Ўртоқ Зикрилла Зокирович Калонов Ўзбекистон ССР Шаҳар ва қишлоқ қурилишлари министри қилиб тайинлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ш. РАШИДОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари Ж. ИЛҲОМОВА.

8 январь, 1957 йил,
Тошкент шаҳри.

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин ҳузурида Германия Демократик Республикаси Ҳукумат делегацияси шарафига қабул маросими

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин 7 январда Катта Кремль саройида Германия Демократик Республикаси Ҳукумат делегацияси шарафига қабул маросими ўтказди.

Қабул маросимида Бош Министр О. Гротеволь бошчилигидаги ГДР Ҳукумат делегациясининг аъзолари ҳозир бўлдилар.

Меҳмонлар орасида Хитой Халқ Республикаси Давлат Кенгашининг Бош Министри Чжоу Энь-лай, Бош Министрнинг ўринбосари Хэ Лун, ХХР Ҳукумат делегациясининг аъзолари Ван Цзя-сян ва Лю Сяолар бор эди.

Қабул маросимида совет томонидан К. Е. Ворошилов, Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. З. Сабуров, М. А. Суслов, Н. С. Хрушчев, Л. И. Брежнев, Д. Т. Шепилов, Е. А. Фурцева, Н. М. Шверник, А. Б. Аристов, Н. И. Беляев, П. Н. Поспелов ўртоқлар ва бошқа расмий кишилар, шунингдек фан ва маданият арбоблари, артистлар, совет ва чет эл матбуотининг вакиллари ҳозир бўлдилар.

Қабул маросимида СССРдаги дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари, Элчихоналар ва Миссияларнинг ходимлари бор эди.

Қабул маросимида СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин Германия Демократик Республикаси Президенти Вильгельм Пикнинг соғлигига қадаҳ кўтарди. Шундан кейин ГДР Бош Министри Отто Гротеволь СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошиловнинг соғлигига қадаҳ кўтарди.

Н. А. Булганин меҳмонларга қарата бундай деди: Музокараларнинг якунлари Совет Иттифоқи билан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги қардошларча дўстликни янада мустаҳкамлашга, шунингдек тинчлик, демократия ва социализм кучларини янада жипслаштиришга ёрдам беради. Н. А. Булганин айтдики, ГДР меҳнаткашлари тинчлик иши учун, ўз республикасининг хавфсизлигини мустаҳкамлаш учун, унинг экономикасини ривожлантириш учун, аҳоли кенг қатламларининг турмуш даражасини кўтариш учун кўп иш қилдилар. Улар, деб таъкидлади Совет Ҳукуматининг бошлиғи, Совет Иттифоқи бу соҳада ўзларининг доим вафодор ва содиқ дўсти бўлажагига ишона оладилар.

ГДР Бош Министри Отто Гротеволь ГДР ички ва ташқи сиёсатининг хусусиятлари тўғрисида гапирди. Бу хусусиятлар турли йўллар билан ривожланаётган икки немис давлатининг мавжудлиги фактидан келиб чиқади. Социализм ва тинчлик давлати — Совет Иттифоқи билан маҳкам ва дўстона алоқа боғлаганлигимиз, деди Отто Гротеволь, бизга — Германияда ишчи ва деҳқонларнинг биринчи давлати бўлган Германия Демократик Республикасига Германияда миллий курашнинг катта проблемаларини ҳал этиш соҳасида ҳам, социализм қуриш соҳасида ҳам олдимизда турган мураккаб ва қийин вазифаларни муваффақиятли суратда ҳал эта олишимиз учун ишонч беради.

ГДР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари ва ГБСП Марказий Комитетининг Биринчи Секретари Вальтер Ульбрихт, ГДР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Христиан-демократик союзнинг раиси Отто Нушке, Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ва Ташқи ишлар министри, Миллий-демократик партиянинг раиси Лотар Больц, Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Либерал-демократик партиянинг раиси Ганс Лох ва Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Германия Демократик деҳқонлар партияси Раисининг ўринбосари Пауль Шольц ҳам нутқ сўзладилар.

Қабул маросимининг қатнашчилари учун концерт қўйиб берилди.

Қабул маросими ғоят самимият ва дўстлик вазиятида ўтди. (ТАСС).

«Ўзглавунивермаг»га қарашли 17-магазин ходими Роза Увайдова харидорларга яхши маданий хизмат кўрсатиб, ойлик товар оборот планини 115-120 процент қилиб бажариб келмоқда. Суратда: ўртоқ Увайдова.

Г. Кацаринис фотоси.

Янги телевизорлар

Москва радио заводининг бир группа конструкторлари 12 каналли «Темп-3» ва «Темп-4» телевизорларнинг янги моделини яратдилар. Бу телевизорлар заводнинг экспериментал лабораториясида ишланган ва 12 каналнинг хоҳлаганидан телепередача кабул қилиш имкониятини берадиган махсус ускуна билан таъминланган биринчи телевизорлардир.

Мазкур янги приёмниклар сезгирлигини бошқарувчи ва частоталарни созловчи чизиқларга бўлинган разверсткали автоматик ускуналарга эга. Бу, передачани узоқ масофадан қабул қилганда тасвирнинг тиниқ бўлиб кўринишини таъминлайди.

Янги телевизорларда частотали модуляцияга эга бўлган ультра қисқа тўлқинли диапазонда бериладиган эшиттиришларни қабул қилиш, эшиттиришларни магнитофонга ёзиб олиш, магнит ва граммофон записларини қилиш мумкин.

Телевизор экранларига олиб қўйиладиган муҳофаза ойналари ўрнатилган. Улар электрон - нур трубкасини яхши сақлайди. Муҳофаза ойналарининг ясси бурчакли бўлиши ташқи ёруғлик манбаларидан тушадиган нурнинг липиллаб туришига барҳам беради.

Янги телевизорлар илгариги моделлардан кичик ҳажмли бўлиши, енгиллиги, шаклининг чиройлилиги билан фарқ қилади. Ҳозир «Темп-3», «Темп-4» телевизорлари завод синашларидан ўтиб бўлди. Заводда янги телевизорларни кўплаб ишлаб чиқаришга тайёргарлик кўрилмоқда.

Бинокорлик материаллари ишлаб чиқариш янада кўпаяди

Республикамизда, шу жумладан областимизда қурилиш ишлари тобора кенг қулоч ёймоқда. Шу сабабли бинокорлик материалларига бўлган эҳтиёж тинмай ўсмоқда. Айниқса цемент, ғишт, шифер ва бошқа қурилиш материалларига бўлган талаб ортаяпти. Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги қурилиш ташкилотларининг эҳтиёжларини қондириш мақсадида бу йил бир қанча бинокорлик материаллари ишлаб чиқарадиган янги корхоналар қуриш ва ишга туширишни мўлжаллади. Бу ҳақда министрлик капитал қурилиш бўлимининг бошлиғи ўртоқ А. Асадов қуйидагиларни айтди:

Бинокорлик материаллари ишлаб чиқарувчи корхоналар қурилиши учун йил сайин кўплаб маблағ ажратилмоқда. Масалан, 1950 йилда янги заводлар қуриш ва мавжудларини реконструкция қилиш учун ҳаммаси бўлиб 254 миллион сўм маблағ ажратилган бўлса, 1956 йилда ана шу мақсадлар учун 575 миллион сўм маблағ сарфланди. Янги, 1957 йилда эса янги корхоналар қуриш ва ҳозир ишлаб турган корхоналарни реконструкция қилиш учун 625 миллион сўм маблағ ажратилди. Олтинчи беш йилликнинг охирига бориб бинокорлик материаллари тайёрловчи корхоналар қурилишига сарфланадиган маблағ 800 миллион сўмга етади.

Ғоят кенг ҳажмда олиб борилаётган қурилишларни ўз вақтида зарур бўлган бинокорлик материаллари билан таъминлаш мақсадида янги заводлар қуриш билан бирга, мавжуд корхоналарни илғор техника асосида реконструкциялаш, сезонли ишлайдиган корхоналарни бутун йил бўйи ишлайдиган корхоналарга айлантириш йўли билан маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришга алоҳида эътибор берилади. Жумладан, Тошкентдаги 5- ғишт заводлари бошқармаси ва Чирчиқ шаҳридаги ғишт заводи мавсумий корхоналардан йил бўйи ишлайдиган корхоналарга айлантирилди. Шу билан бир қаторда бу заводлар маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини кескин равишда ошириш ва унинг сифатини яхшилашга имкон берадиган энг янги техника билан ускуналанди, барча оғир ва, даставвал, кўп меҳнат талаб қиладиган иш процесслари тўла механизациялаштирилди. Бу йил худди шундай тадбирлар Тошкентдаги 1- ғишт заводлари бошқармасида ҳамда Оҳангарондаги ғишт заводида ҳам амалга оширилади.

Мирзачўлдаги қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштириш учун бошланган умумхалқ кураши янги йилда янги куч билан янада авж олади. Маълумки, Мирзачўлнинг ўзлаштирилаётган ерларида жуда кенг ҳажмда турли хил қурилиш ишлари олиб борилмоқда. Бу қурилишларни узлуксиз равишда ва ўз вақтида зарур материаллар билан таъминлаш бинокорлик материаллари тайёрловчи корхона коллективларининг шарафли бурчидир.

Мирзачўлдаги қурилиш ташкилотларини энг зарур бўлган бинокорлик материаллари билан етарли миқдорда таъминлашга бу йил алоҳида эътибор берилади, чунки Мирзачўлни ўзлаштириш юзасидан партия ва ҳукумат томонидан белгиланган ғоят катта программанинг ўз вақтида муваффақият билан бажарилиши кўп жиҳатдан ана шунга боғлиқдир. Шу мақсадда бир қанча янги корхоналар қурилади. Жумладан, ҳозирнинг ўзидаёқ Бекобод шаҳрида ғоят кучли бўлган янги ғишт заводи қурилиши бошлаб юборилди. Бу завод фан ва техниканинг энг сўнгги ютуқлари асосида қурилади. Унинг биринчи навбати шу йилнинг иккинчи ярмида ишга туширилиши керак ва у йил охиригача 7 миллион донадан ортиқ пишиқ ғишт ишлаб чиқариши лозим.

Бекобод ғишт заводи мавжуд ишлаб турган ғишт заводларидан шу билан фарқ қиладики, унга айланма печлар эмас, балки туннель печлари ўрнатилади. Барча ишлаб чиқариш процесслари тўла механизациялаштирилади ва автоматлаштирилади. Бу завод областдагина эмас, балки республикамиздаги биринчи туннелли завод бўлади. Унинг проект қуввати йилига 28 миллион дона ғишт ишлаб чиқариш имконини беради.

1956 йилда Тошкентдаги шифер заводини реконструкциялаш бўйича катта ишлар амалга ошира бошланган эди. Бу ишлар 1957 йилда тугалланади. Ҳозирги вақтда корхонадаги эскириб қолган ва иш унуми паст бўлган машиналарни ҳамда асбоб-ускуналарни юқори иш унумли, ҳозирги замоннинг энг янги техникаси билан алмаштириш соҳасида катта ишлар амалга ошира бошланди. Кўп меҳнат талаб қиладиган ва қўл кучи билан бажариладиган ишлар механизациялаштирилади ҳамда автоматлаштирилади. Масалан, шу вақтгача шиферда тарновчалар ҳосил қилиш республикадаги мавжуд корхоналарда қўл кучи билан бажарилар ва энг кўп меҳнат талаб қиладиган процесслардан ҳисобланар эди. Тошкент шифер заводида бу йил ана шу иш процессини тўла механизациялаш мақсадида тарновчалар ҳосил қиладиган аппарат ўрнатилади.

Корхонани реконструкция қилиш ўзининг яхши натижаларини бермоқда. Ўтган йилнинг ўзидаёқ айрим иш процессларини реконструкция қилиш туфайли қўшимча равишда 15 миллион дона шартли шифер ишлаб чиқаришга муваффақ бўлинди. Корхона тўла реконструкция қилингач, ҳар йили қўшимча равишда 25 миллион дона шартли шифер олиш мумкин бўлади.

Бу йил мавжуд цемент заводларини реконструкция қилиш ва шу асосда маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришга жиддий эътибор берилади. Биргина ана шу мақсадлар учун 43 миллион сўм маблағ сарфлаш кўзда тутилади. Жумладан, Бекобод цемент заводи кенгайтирилади ва энг янги техника билан қайта ускуналанади. Натижада корхонанинг проект қуввати йилига 560 минг тоннагача цемент ишлаб чиқариш имконини беради. Шунингдек, Оҳангарон цемент заводи, Бекобод асботруба заводи ва бошқа корхоналарни реконструкция қилиш ишлари 1957 йилда тамомланади.

Тошкент областида бу йил бир қанча янги бинокорлик материаллари ишлаб чиқарувчи корхоналар қуриш кўзда тутилади. Масалан, ҳозироқ Тошкентда ичи кавак ғишт ҳамда блоклар ишлаб чиқарувчи завод қурилиши бошланди. Бу корхонадаги барча иш процесслари механизмлар ёрдами билан бажарилади. Шунингдек, Олмалиқ шаҳрида маҳаллий хомашёдан оҳак тайёрловчи завод қурилиши бошланади. Бу корхона бинокорларимизни йилига 70 минг тонна оҳак билан таъминлайди. 1957 йилда Тошкентдаги темир-бетон плиталари ишлаб чиқарувчи завод қурилиши тамомланади.

Бинокорлик ишлари суръатини тезлаштириш ва қурилаётган объектлар қимматини камайтиришда йиғма темир-бетон буюмларини кенг қўллаш ҳамда маҳаллий бинокорлик материалларидан имкони борича унумли фойдаланиш жуда катта роль ўйнайди. Шу сабабли янги йилда қурилишларни индустриал методларда олиб бориш имконини берувчи йиғма темир-бетон буюмлари ишлаб чиқаришни кескин равишда кўпайтириш ва маҳаллий хомашё базасида қурилиш материаллари ишлаб чиқаришга жиддий эътибор берилади. Жумладан, бир қанча тош-шағал қазиб чиқариладиган карьерларда йиғма темир-бетон конструкциялари ва деталлари тайёрлайдиган полигонлар ва маҳаллий хомашёдан юқори сифатли бинокорлик материали тайёрловчи корхоналар ташкил этилади. 1956 йилда Тошкентдаги Ўтга чидамли буюмлар ишлаб чиқарувчи заводда йилига 20-25 минг кубометр керамзит ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган дастлабки тажриба цехи қурилди.

Бинокорлик материаллари тайёрловчи корхоналарнинг кўпсонли коллективи қурилиш ишлари суръатини янада тезлаштиришга ёрдам бериш учун меҳнатсевар бинокорларимизни зарур бўлган қурилиш материаллари билан таъминлаш мақсадида барча чораларни кўрадилар ва шу билан шаҳар ва қишлоқларимизни янада обод қилиш ишига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

И. ЗАБИРОВ.

Мирзачўл бинокорларига

Қамиш плитаси сингари маҳаллий бинокорлик материалидан Мирзачўл қурилишларида кейинги пайтларда кенг фойдаланилаётир. «Главголодностепстрой» бош бошқармасининг қурилиш ташкилотлари 100 га яқин уй-жой биноларини ана шу материалдан қуришга киришди.

«Особголодностепстрой» трестига қарашли Сирдарё районидаги қамиш плиталари ишлаб чиқарувчи завод коллективи берилган топшириқни муваффақият билан бажараётир. Корхона ишчилари йиллик планни муваффақият билан бажараётир. Қўшимча равишда 21 минг квадрат метр бинокорлик материали тайёрлаб бердилар.

Ҳозир қамиш плиталари тайёрлашдаги барча процесслар механизациялаштирилмоқда. 1957 йилда корхонанинг ишлаб чиқариш қуввати 1956 йилдагига қараганда қарийб 6 марта ошади.

Смена нормаларини 1,5-2 баравар ошириб бажараётган С. Ўтаганов, Н. Усанов, Б. Бойтуёқов ўртоқлар каби корхонанинг илғор ишчилари Мирзачўл бинокорларига кўплаб сифатли қурилиш материали етказиб бериш учун ғайратга-ғайрат қўшиб ишлаётирлар.

З. ИСҲОҚОВ.

Охунбобоев номли ёш томошабинлар театрида қўйилган «Сирли сандиқ» спектаклидан бир кўриниш. Суратда: артистка З. Тожибоева Зумрад ролини ижро этаётир.

Ф. Осипов фотоси.

Социалистик Чирчиқда

ПОСЁЛКА ОБОД БЎЛАЁТИР

Шаҳардаги Бўзсув посёлкасининг қиёфаси йил сайин ўзгариб, кўркамлашиб бормоқда. Саноат корхоналарининг ишчиларидан бир қанчаси янги уйлар қуриб олдилар. Ленин кўчасида ишчилар учун яна 6 та икки қаватли янги уй-жой биноси тез вақт ичида қад кўтарди.

КИТОБ ФОНДИ ОРТМОҚДА

Электрохимия комбинатининг ишчи ёшлари яшаётган Ленин кўчасидаги катта ётоқхонада шаҳар маданият бўлимининг кутубхонаси жойлашган. Бу кутубхонанинг доимий китобхонлари асосан ишчилардир. Кутубхонанинг 16 минг нусха китоб фонди бор. 1956 йил мобайнида китоб фонди айниқса ўсди. 15 минг сўмликка яқин бадиий, сиёсий, илмий китоблар олинди.

МЕДИЦИНА БИЛИМ ЮРТИДА

Шаҳардаги ўрта медицина билим юрти ҳар йили кўплаб фельдшерлар ва ҳамширалар тайёрлаб чиқараётир. Ҳозир бу ерда 200 га яқин киши ўқимоқда. 2 ва 3-курсларнинг студентлари шаҳардаги 1-касалхона ва поликлиникада, туғруқхона ва инфекцион касалхонада практик машғулотлар ўтказаётирлар.

Т. ЎРУНОВ.

Қишки имтиҳон сессияларига тайёргарлик

Ўрта Осиё Давлат университетининг факультет ва курсларида имтиҳон сессиялари олдидан катта тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда. Маъмурият I курс студентларининг олий ўқув юрти шароитида биринчи марта имтиҳон топширишларини эътиборга олиб, бир қанча тадбирларни кўряпти. Яқинда филология факультетининг логика ўқитувчиси Умаров I курс студентлари учун «Қишки имтиҳон сессиясига тайёрланишда китоблар устида ишлаш» деган темада лекция ўқиди. Ўқитувчи ўртоқ Шомақсудов эса қишки имтиҳон сессиясига тайёргарлик кўриш ҳақида суҳбат ўтказди.

Н. ЕРНИЁЗОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Меҳнаткашлар депутатлари область, район, шаҳар, қишлоқ ва посёлка Советларига сайлов 1957 йил 3 мартга белгиланганлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми сайловга тайёргарлик тўғрисида қарор қабул қилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Давлат нашриётининг Ўзбекистон бўлимига сайлов ҳужжатлари бланкаларини, шунингдек меҳнаткашлар депутатлари посёлка ва қишлоқ Советларига сайлов бўйича сайлов бюллетенларининг бланкаларини белгиланган муддатларда тайёрлаш ва область ижроия комитетларига юбориш; область Советлари ижроия комитетларини область, район ва шаҳар Советларига сайлов бўйича бюллетенлар тайёрлаш учун белгиланган рангдаги қоғоз билан таъминлаш, полиграфия базасини тахт қилиб қўйиш топширилди.

Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумига, область ижроия комитетлари ҳамда меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Советига участка сайлов комиссиялари печатларининг ва белгиланган намунадаги сайлов ящикларининг сақланишини текшириб кўриш, «Меҳнаткашлар депутатларининг область, район, шаҳар, посёлка, қишлоқ Советларига сайлов тўғрисида Низом»да кўзда тутилган барча тадбирларнинг бажарилишини таъминлаш ҳамда ижроия комитет раисининг ўринбосарларидан бирига сайловга тайёргарлик ва сайловни ўтказиш ишларига бевосита раҳбарлик қилишни топшириш тавсия этилди.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигига 1957 йил 10 январигача сайлов ҳақидаги Низомни ўзбек, рус ва қорақалпоқ тилларида нашр этиш топширилди.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигига ва Граждан ҳаво флотининг Ўрта Осиё территориал бошқармасига сайловни алоқа воситалари билан таъминлаш таклиф этилди.

ОЛИМЛАРНИНГ ЛАБОРАТОРИЯЛАРИДА

Машинанинг туғилиши

Бундан 30 йилча илгари конструкторларимиз энг сермеҳнат иш бўлган даладаги пахтани териб олиш процессини механизациялаштириш устида жиддий иш олиб бориб, дастлабки терим машинасини яратган эдилар. Ўша пайтларда бизнинг мамлакатимизда ҳам, Америкада ҳам турли пахта териш машиналарининг конструкциялари таклиф этилган эди. Лекин бундай машиналар ишда синаб кўрилганда уларнинг катта-катта камчиликлари борлиги ва улар пахтани механизация йўли билан териб олиш проблемасини тўла ҳал қила олмасликлари аён бўлган эди. Ҳатто кейинги йилларда Тошкентдаги пахтачилик бўйича Давлат махсус конструкторлик бюроси (ГСКБ) да тайёрланган пахта териш машинасининг модели ва иш натижаси пахта ҳосилини машина билан териб олиш проблемасини тугал ҳал қилиб бера олгани йўқ.

Ўзбекистон олимлари олдида ҳозир мавжуд бўлган пахта териш машиналаридаги камчиликлардан ҳоли бўлган ва арзон тайёрланадиган машиналарнинг янги конструкцияларини яратиш проблемаси турибди.

Бу вазифани ҳал қилиш устида техника фанлари кандидати М. И. Исмоилов Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг В. И. Романовский номидаги математика ва механика институтида илмий тадқиқот ишлари олиб бормоқда.

1952 йилда институтда аэродинамика лабораторияси ташкил этилди. Бу лаборатория янги пневматик пахта териш машиналарини яратиш масалалари устида ишлашни асосий вазифа қилиб олди. Лабораторияга олим М. И. Исмоилов раҳбарлик қиляпти.

Пахтачилик бўйича Давлат махсус конструкторлик бюросининг ходимлари аэродинамика лабораториясида олиб борилаётган ишга унча эътибор қилмадилар. Ҳақиқатан ҳам пневматик усулда пахта терадиган машина илгари ҳам бир неча марта тайёрланган эди.

30 йилларда пахта далаларида бир машина пайдо бўлди. Одамлар бу машинага туташтирилган шлангани ушлаб олиб, уни пахта чаноқларига тўғрилардилар. Машина эса очилган пахтани сўриб олиб, бункерга ташлайверарди. Лекин бу машина кутилган натижани бермади. Унинг нафи пахтакорларимизни қаноатлантирмади. СХП-2,1 маркали машина ҳам муваффақиятсиз чиқди. Бу машина агар очилган чаноқ конус найчага тўғри келиб қолсагина унинг пахтасини сўриб оларди. Мана бу муваффақиятсизликларнинг ҳаммаси конструкторлар фикрини айланма механизмларга бурди. Бу соҳада иш олиб борган олимлар горизонтал ва вертикал шпинделлик пахта териш машиналарини яратдилар.

Конструктор олим Исмоилов ўз ишини мавжуд бўлган барча пневматик, яъни сўриб олиш принципи асосида ишлайдиган пахта териш машиналарини синчиклаб ўрганишдан бошлади. У 1870 йилдан бери яратилган мана шу типдаги барча америка машиналарининг патентларини кўриб чиқди, бизнинг мамлакатимизда ишланган машиналарни ўрганди, катта тайёргарлик ишларини олиб борди.

Олим бу машиналарнинг ҳамма конструкцияларида бир принцип — сўриб олиш принципи мавжуд эканлигига жиддий эътибор берди.

— Нима учун бу машиналарнинг ҳаммаси сўриб олиш принципига қурилган? — ўйлади олим. — Ахир бу оғизни очиб, олма пиш, оғзимга туш, деб ўтиришнинг ўзику. Бунда чаноқ сўриб олиш трубкасига яқин тургандагина пахта бункерга тушади. Бундай ҳоллар анча тасодифий юз беради. Шубҳасизки, ҳозирги пахта териш пневматик машиналарининг иллати мана шунда. Демак, тамоман янги усулни ўйлаб топиш керак.

Олим Исмоилов ана шу фикр устида жуда кўп ишлади, унинг фикри тамоман янги принципдаги машина яратиш билан доимо банд бўлди. У уйида бўлса ҳам, ишда бўлса ҳам янги машина тўғрисида ўйлади.

— Бу нимаси ахир! — деди тутақиб ўзига-ўзи конструктор. — Ахир сўриб олиш принципи ярамайди-ку. Янги йўл топиш керак. Янги усулни излаш керак.

Ҳавонинг яна қандай динамик хоссалари бор экан?

Олим мана шу фикр устида бош қотирди. Ҳаво оқими жуда катта кучга эга. Бир қанча механизмлар сиқилган ҳаво, яъни ҳаво оқими билан дам бериш орқали ишламоқда. Нима учун тасодифий равишда сўриб олиш трубкасига тўғри келиб қоладиган чаноқларни ҳаво оқими билан мажбуран қабул қилиб олиш аппаратига ҳайдаш мумкин эмас?! Ҳаво оқимидек зўр куч пахтани чаноқдан ажратиб олишга қодир! Мана, янги принцип мана шу бўлиши керак!

Даставвал машина автори Исмоилов ғўза тупига турли томондан таъсир қиладиган ингичка дам бериш оқимларига эга бўлган йиғиб олиш аппаратининг конструкциясини тайёрлади. Тажриба ингичка оқимларнинг натижаси кам эканлигини кўрсатди. Чунки ингичка ҳаво оқимининг диаметри чаноқнинг диаметридан кам бўлганлиги учун у чаноқдан пахтани узишга ожизлик қилди, йиғиб олиш процесси вужудга келмади.

Яна бир қанча тажрибалар ва ўзгартиришлардан сўнг, 1954 йилда ҳаво оқимидан дам бериш принципида ишлайдиган пневматик машинанинг биринчи ишчи териш аппарати синаб кўрилди. Шундан сўнг, 1955 йилда ўтказилган бир қанча тажрибалар натижасида янги принцип асосида ишланган пахта териш аппарати қурилди.

Суратда: (чапдан) инженер Н. Г. Тутов, конструктор М. И. Исмоилов, инженер Т. В. Мезенцев, младший илмий ходим С. Қодиров ўртоқлар лаборатория стенди олдида СХНП-1 пахта териш машинасининг териш аппарати бўлагини синаб кўрмоқдалар.

В. Салов фотоси.

Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик министрлиги Оҳангарон МТСида фойдаланилмай ётган СХП-2,1 маркали эски, сўриб олувчи пневматик машинани Исмоилов лабораториясига берди. Ана шу машинага янги териш аппарати монтаж қилинди.

Янги машина СХНП-1 (дам бериш орқали пахта териш пневматик машинаси) деб аталди. Мана шу машина ҳаммадан аввал конструкциясининг соддалиги билан киши эътиборини тортади. Унинг рамасида, ҳайдовчи ўтирадиган жойнинг орқасида катта қувватга эга бўлган вентилятор ўрнатилган. Бу вентилятор ҳаво оқимини машинанинг ёнидан вертикал равишда пастга тушадиган трубага юборади. Иккинчи худди ана шундай труба ўнг томондан ҳалиги труба билан 7 сантиметр оралиқдан ўтади. Машина ҳаракат қилганда ғўза ана шу икки труба ўртасида бўлади. Жуда кучли ҳаво оқими ғўзага ҳар томондан дам беради ва пахтани узиб, иккинчи трубага узатади-да, уни труба орқали бункерга ҳайдайди. Янги пахта териш машинасининг ишлаш принципи мана шунинг ўзи. Бу машинада на шлангалар, на айланувчи қисмлар бор. Бу машина аппарати жуда ҳам содда бўлганлиги учун уни ҳар бир МТСда ҳам тайёрлаш мумкин.

Исмоилов раҳбарлигидаги аэродинамика лабораториясининг коллективи 1956 йил кузигача машинани мукаммаллаштириш устида ишлади. Пахта териш мавсумида бу машинанинг бир нусхаси тайёрланиб, синаб кўрилди.

1956 йилнинг 10 октябри. Пахта териш мавсуми қизиган пайт. «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг 3- бўлимидаги пахтазорлар оппоқ дастурхон билан қопланган. Даланинг четида бир машина турипти. Уни олимлар, конструкторлар, пахтакорлар қуршаб олишган. Машина синовга тайёр. Машина автори Исмоилов яна бир марта унинг ишлов механизмларини кўздан кечиради. У машинанинг вентиляторини, трубаларини, бункерини диққат билан кўздан кечирар экан: «Чамамда ҳаммаси жойидага ўхшайди. Лекин бирон чатоғи чиқиб қолмаса яхши эди, — ҳаяжонланиб ўйлади. — Йўқ-йўқ, бундай бўлиши мумкин эмас. Териш аппарати лабораторияда жуда яхши ишлаган. Ҳа, айтганча, лабораторияда яхши ишланган-да, буни дала дейди. Нима бўлар экан-да» каби шубҳалар унинг кўнглига тинчлик бермас эди.

Машина эгатларни оралаб кетди. Биринчи ғўза тупи териш аппарати орасида бир дам бўлгач, машина остидан чиқди-да, қаддини ростлади. Машинанинг бункерига оппоқ пахта туша бошлади. Ҳайдовчи машинанинг тезлигини оширди. Ҳамма машина кетидан юрди...

«Ишлаяпти, яхши ишлаяпти!» — ихтирочининг кўнгли қувончга тўлди.

Ғўза тупларининг биронтаси ҳам шикастланмаган, ерга асло пахта тушмаган эди. Машина эса дадиллик билан борарди.

Синов пайтида янги машинанинг бир қанча фойдали, устун томонлари аниқланди.

Биринчидан, бу машинанинг конструкцияси жуда содда бўлиб, унда айланадиган қисмлар йўқ. Ваҳоланки, шпинделли машиналарда мингдан ортиқ шундай қисмлар бўлиб, улар сирланган пўлатдан токарлик ва фрезерлик станокларида тайёрланиши керак. Иккинчидан, бу машина шпинделли машинага нисбатан 2-3 марта арзон тайёрланади, осонгина бошқарилади. Уни ҳайдовчи киши махсус билимга эга бўлиши шарт эмас. Учинчидан, бу машина ишлаганда пахта ерга тўкилмайди. Тўртинчидан, ғўза шикастланмайди. Бешинчидан, машинанинг тезлиги шпинделли машиналарнинг тезлигидан юқори бўлиб, унинг унумдорлиги ҳам яхши. Олтинчидан эса, терилган пахта бункерга тушишида вентиляторга дуч келмайди, шунинг учун ҳам пахтанинг толаси ва чигити шикастланмайди. Шпинделли машина терган пахтанинг толаси ва чигити қисман зарарланар эди.

Янги машинанинг камчиликларидан бири шуки, у ҳозирча бир юрганда очилган пахтанинг 60 процентини териб кетади. Иккинчи марта ўтганда эса, очилган пахтанинг 90 процентини йиғиштириб олади. Бу ҳодиса машина юрганда ғўза тупининг сиқилиши ва унинг шохлари очилган пахталарнинг ҳаммасини териб олишга халал бериши натижасида юзага келади. Машинанинг иккинчи камчилиги терилган пахтанинг бироз барг ва чаноқлар билан ифлосланишидир.

Ҳозир машина автори М. И. Исмоилов мана шу камчиликларни бартараф қилиш устида жиддий иш олиб боряпти.

Техника фанлари кандидати М. И. Исмоилов яратган янги СХНП-1 маркали пахта териш машинаси баъзи камчиликлари тугатилгач, кенг суратда ишлаб чиқилади ва пахта теришни механизациялаш проблемасини ҳал қилишда муҳим омилга айланади.

Ўртоқ М. И. Исмоиловнинг бу ихтиросини Ўзбекистон ССР Фанлар академияси президиуми Ленин мукофотлари Комитетига тақдим қилди.

В. МАКОГОН.

МАҲАЛЛИЙ ЎҒИТДАН ТЎЛА ФОЙДАЛАНАЙЛИК!

Оржоникидзе районидаги „Қизил Ўзбекистон“ колхозининг комсомол-ёшлари кўплаб маҳаллий ўғит жамғаришга қарор қилдилар

☆ ☆ ☆

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетида

Республика колхоз ва совхозларида органик ўғитлардан фойдаланишни яхшилаш тадбирлари тўғрисида

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетида республика колхозлари ҳамда совхозларида органик ўғитлардан фойдаланишни яхшилаш масаласи муҳокама қилинди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети республиканинг кўпгина колхоз, совхозлари кейинги йилларда пахта, маккажўхори, луб ҳамда сабзавот-полиз экинлари майдонларига солиш учун органик ва маҳаллий ўғитнинг бошқа турларидан фойдаланишни анча яхшилаганликларини қайд қилдилар. 1956 йилда республиканинг илғор колхозлари ҳар гектар ерга минерал ўғит билан бирга 10-12 тоннадан маҳаллий ва органик ўғит солдилар, бу эса пахта ҳамда бошқа экинлардан мўл ҳосил олинишига ёрдам берди.

Шу билан бирга Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети таъкидладиларки, республиканинг кўпгина колхозларида маҳаллий ва органик ўғитларни тайёрлаш, сақлаш ва улардан фойдаланишда катта камчиликларга йўл қўйилаётир. Республикадаги кўпчилик колхозлар экин майдонларига жуда кам ўғит солмоқдалар, солинаётган ўғит гектар бошига 1-2 тоннадан ошмайди, кўпгина далаларга эса бирнеча йиллар давомида маҳаллий ўғитлар тўкилмаётир, оқибатда ернинг ҳосилдорлиги камайиб бормоқда.

Айниқса Сурхондарё, Самарқанд, Фарғона областлари ва Қорақалпоғистон АССР нинг колхозларида маҳаллий ва органик ўғитлардан фойдаланиш жуда ёмон қўйилган. Колхоз ва совхозларда ўғитхоналар тайёрлаш иши ҳам жуда ёмон бораётир.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети таъкидлаб ўтдиларки, партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари, район, МТС ва колхоз раҳбарлари фақат минерал ўғитлардан фойдаланишга умид боғлаб, маҳаллий ва органик ўғитлар тайёрлаш ва уларни экин майдонларига солиш юзасидан зарур чоралар кўрмаётирлар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети область ва район партия комитетларидан, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетларидан, маҳаллий ўғитларни жамғариш ва сақлашдаги ҳамда ундан фойдаланишдаги жиддий камчиликларни дарҳол тузатишни талаб қилдилар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети республика Қишлоқ хўжалик министрлиги, Совхозлар министрлиги, область ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетларига 1957 йил учун белгиланган қишлоқ хўжалик экинлари майдонларига планда белгиланган миқдорда маҳаллий ва органик ўғитлар солинишини таъминлашни топширдилар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг қарорида область ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетлари ҳарбир гектар пахта ва бошқа экинлар майдонига камида 10-12 тоннадан маҳаллий ўғит ва органик ўғит солиниши юзасидан далачилик бригадалари учун йиллик топшириқлар ишлаб чиқиш ҳамда унинг бажарилиши устидан контроль ўрнатиш талаб этилди.

Область ва район партия комитетларидан, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетларидан ҳамма имкониятлардан максимал фойдаланиб, маҳаллий ва органик ўғитлар жамғариш юзасидан қуйидаги тадбирларни амалга ошириш талаб қилинди:

Ҳарбир чорвачилик фермаларида тўпланган ўғитларни ҳар куни ўғитхоналарга чиқариб туриш, уни сақлаш ва нобуд бўлишига йўл қўймаслик;

Колхозлар территориясида, йўлларда, бозор майдонларида, яйловларда ва колхозчиларнинг хонадонларида мавжуд бўлган ўғитларнинг далага чиқарилишини ташкил этиш;

Минерал ўғитларнинг янада кўпроқ фойда беришини таъминлаш мақсадида Хоразм областининг илғор колхозлари тажрибаси асосида маҳаллий ўғитларни суперфосфат билан аралаштириб солиш барча колхозларда кенг қўлланилиши зарур.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ва район ижроия комитетларига, оталик ташкилотлари ва корхоналарга шаҳарлар ва посёлкаларда бўлган маҳаллий ва органик ўғитларни ташиш ва улардан фойдаланишда колхоз ва совхозларга ёрдам бериш, бунинг учун шаҳар ва районлардаги мавжуд транспорт воситаларидан фойдаланиш вазифаси топширилди.

Зарур миқдорда маҳаллий ва органик ўғитлар жамғариш мақсадида колхоз правлениеларига ҳар бир далачилик бригадасида маҳаллий ўғит тайёрлаш учун колхозчилардан иборат бригадалар тузиш, уларни транспорт воситалари билан таъминлаш, маҳаллий ўғит тайёрлаш юзасидан кунлик топшириқлар белгилаш тавсия қилинди.

Колхозчилар, ишчилар ва хизматчиларнинг ўз қарамоқларидаги чорва моллари ўғитларини колхозларга ташиб беришдаги меҳнатини рағбатлантириш учун уларни мукофотлаш тадбирлари белгиланиши зарур деб кўрсатилди.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига, Ўзбекистон ССР Совхозлар министрлигига, область ва район партия комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ва район ижроия комитетларига, МТС ларга пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилини оширишда ерларга ағдарма солиш, маҳаллий ва органик ўғитлардан фойдаланиш билан бир қаторда ҳар бир гектар майдонга камида 25 — 30 тоннадан ариқ лойи, девор тупроқлари солишни уюштиришнинг аҳамиятини колхозчиларга тушунтириш вазифаси топширилди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети маҳаллий ўғитлар жамғариш, улардан фойдаланиш юзасидан махсус инструкция босиб чиқаришни ҳамда ўғитлардан тўғри фойдаланиш юзасидан семинарлар ўтказишни уюштиришни Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги ва Союз НИХИга топширди.

Ҳар бир чорвачилик фермалари ва молхоналар ёнида ўғитхоналар қуришни тезлатиш, 1957 — 1960 йилларда барча колхозларда типовой ўғитхоналар қурилишига ёрдам бериш Ўзбекистон ССР Шаҳар ва қишлоқ қурилиши министрлигига, Қишлоқ хўжалиги министрлигига, Бинокорлик министрлигига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район партия комитетларига, область ва район ижроия комитетларига ва МТС раҳбарларига топширилди.

Типовой ўғитхоналар қуриш билан бир қаторда ҳар бир далачилик бригадаларида оддий типда ўғитхоналар қуриш, уларда зарур миқдорда ўғит сақлаш тавсия этилди. Ўғитхоналар қуриш учун зарур бўлган қурилиш материалларини колхозларга етказиб беришни таъмин этиш Ўзбекбирлашувга таклиф қилинди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети Ўзбекистон Давлат нашриётига 1957 йилнинг баҳорига қадар маҳаллий ўғитларни жамғариш, сақлаш ва улардан фойдаланиш масалалари юзасидан рангли плакатлар чиқариш, маҳаллий ўғитлар жамғариш ва улардан фойдаланишнинг боришини доимий равишда ёритиб боришни республика, область ва район газеталари ҳамда қишлоқ хўжалик журналлари редакцияларига топширдилар.

Беш ярим минг тонна гўнг жамғарилди

Қорасув районидаги Ленин номли колхозда 7 мингдан кўпроқ рамли парникларда сабзавот кўчатлари етиштирилади ва 2 минг квадрат метрли иссиқхоналарда қиш кунлари сабзавот етиштирилади. Чириган гўнгларнинг бир қисми, иссиқ (от) гўнгларнинг деярлик ҳаммаси дастлаб парник ва иссиқхоналарда ишлатилади ва кўчат, экин олингач, сира қолдирилмасдан далага чиқарилади ва улар яхши чиригани учун биринчи навбатда экинни озиқлантиришга ишлатилади.

Колхозда бу йил қарийб 2 миллион дона чиринди тувакчаларда кўчат етиштирилади. Чим тупроқ қўшилиб тайёрланган тувакчалар таркибида 70-80 процент мол гўнги бўлади. Бу гўнглар ҳам кўчатлар билан бирга далага бориб тушади.

Гўнгнинг бир қисми қовун, тарвуз, бодринг экиш олдидан уяларга кўмма қилинади. Ниҳоят қолган гўнглар ер ҳайдаш, айниқса шудгорлаш пайтларида, шунингдек экинларни озиқлантиришда фойдаланилади.

Гўнгни ерга бевосита солишда табақалаштириш принципига қаттиқ риоя қилинади. Одатда бедадан чиққан ерларга бевосита гўнг солинмайди. Бошқа ерлар эса ўзларининг унумдорлик даражасига қараб белгиланган миқдорда гўнг билан ўғитланади. Ана шу ҳисобда айрим ерларнинг гўнгга бўлган талаби аниқланиб чиқади ва колхоз бўйича гўнг жамғариш плани тузилади.

Колхозда 1957 йил учун 13 минг тонна гўнг тайёрлаш планлаштирилган. Бу, колхознинг бедадан бошқа экин майдонларининг ҳар гектарига 16 тоннадан кўпроқ тўғри келади. Ҳозиргача колхозда 5,5 минг тоннадан ортиқроқ гўнг жамғарилиб, парник ва иссиқхоналар тўла таъмин этилди. Ҳозир қўлда боқилаётган 550 қорамол, 100 дан кўпроқ от ва 200 бош чўчқанинг кундалик гўнги сира нобуд қилинмасдан пешма-пеш бригада далаларига чиқарилмоқда.

Ҳар гектар ердан 25 ўрнига 37 тоннадан помидор ҳосили олган бригада бошлиғи ўртоқ Жўра Миразизов:

— Биз, далага гўнг тувакларда етиштирилган кўчатларни ўтқаздик. Экинни озиқлантиришда гўнг ёрдами билан минерал ўғитлар кучини оширдик. Шунинг учун ҳосил плани 150 процентдан ошириб бажарилди, дейди.

Колхознинг Қ. Мирдадаев, М. Қосимов, Т. Воққосов ўртоқлар бошлиқ бригада аъзолари ҳам гўнгдан фойдаланишда анча уста бўлиб қолганлар.

Колхоз аъзолари 1957 йилда экин ҳосилини янада ошириш учун барча резервлар қаторида гўнгдан унумли фойдаланиш учун курашмоқдалар.

А. БОБОЖОНОВ.

☆

Маҳаллий ўғит ташиш нормасини ортиғи билан бажармоқдалар

Сирдарё районининг илғор колхозлари эришилган муваффақиятларни мустаҳкамлаш учун курашиб, қишки дала ишлари суръатини кун сайин кучайтирмоқдалар. Бу жиҳатдан Тарас Шевченко номли колхозда олиб борилаётган ишлар диққатга сазовордир. Механизаторлар билан ўзаро ҳамкорликда ишлаб, ғанимат кунлардан унумли фойдаланган колхоз аъзолари барча экин майдонини сифатли қилиб ҳайдаб қўйдилар.

Ҳозирги пайтда колхозчиларнинг бутун диққат ва эътибори пахта ҳосилдорлигини оширишда муҳим восита ҳисобланган гўнг тўплашга қаратилган. Гўнг тўплаш ишларида катталар билан бир қаторда колхоз комсомоллари ҳам актив қатнашмоқдалар. Далага гўнг ташиб чиқаришда аравакаш ва шоферлардан Мели Рўзиев, Салим Чилашвили, Рўзи Рустамовлар айниқса ташаббус кўрсатиб ишламоқдалар. Улар ҳар куни далага 2-3 марта қатнаб гўнг ташиш нормаларини ортиғи билан бажармоқдалар. Шундай қилиб колхоз бўйича кунига бир неча тонна ўғит жамғарилаётир.

А. МУҲАМЕДОВ.

Далага гўнг чиқариш кучайтирилди

Оққўрғон районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзолари мўл ҳосил гарови — қишки тадбирларнинг ўз вақтида амалга оширилиши учун курашмоқдалар. Колхозда 5980 кубометр ариқ ва зовурлар тозаланиши керак эди. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг республика меҳнаткашларига қарата чиқарган Мурожаатидан илҳомланган колхозчилар шу кунга қадар 6000 кубометр ҳажмдаги ариқ ва зовурларни тозалаб, планни ортиғи билан бажардилар. Бу ишларнинг амалга оширилишида 1956 йил пахта тайёрлаш планини ортиғи билан бажарган ўртоқ М. Қосимов бошлиқ бригада аъзолари, айниқса, ғайрат кўрсатиб ишламоқдалар.

Г. Раимов, А. Қулматов, Б. Эргашев ўртоқлар бошлиқ бригада аъзолари ҳам далаларга маҳаллий ўғит чиқариш ва ўз участкаларидаги ирригация тармоқларини тозалашда улардан қолишмаслик учун ҳаракат қилаётирлар.

З. БОЛТАЕВ.

Комсомоллар ҳиссаси

Чиноз районидаги Сталин номли колхоз комсомоллари колхоз хўжалигини юксалтириш ва пахтадан мўл ҳосил етиштиришда актив иштирок этмоқдалар. Комсомол аъзоси ўртоқ Минаввар Раҳимова бошлиқ звено ўтган йили 10 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 25 центнердан пахта топширган эди. Звено аъзолари механизаторлар билан ҳамкорликда ишлаб, ер ҳайдаш ишларини ҳам барвақт тугалладилар. Ҳозир улар бошқа звено аъзоларига кўмаклашмоқдалар. Н. Нуриддинова, А. Отажонов каби комсомоллар ариқ ва зовурларни тозалаш, гўнг тўплаш ишларида актив қатнашиб, кундалик нормаларини 2-3 ҳиссага етказиб бажараётирлар.

Шунингдек, Н. Жалилов, Х. Жайноқов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳам қишки тадбирлар муваффақият билан амалга оширилаётир. Бу бригадаларда ҳам гўнг тўплашга алоҳида эътибор берилляпти. Бу соҳада комсомоллар алоҳида ташаббус кўрсатмоқдалар.

У. КАРИМОВ.

☆ ☆ ☆

Ҳар бир далачилик бригадасида махсус гўнгхоналар бўлсин!

Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг аъзолари агротехника қоидалари, илғорлар тажрибасига амал қилиб, механизациядан унумли фойдаланишлари, шунингдек пахта майдонларига етарли миқдорда минерал ва маҳаллий ўғитлар солиб, ғўзаларни нормал озиқлантиришлари сабабли пахтадан йилдан-йилга мўл ҳосил етиштириб келмоқдалар. Ўтган йили ҳар гектар ердан давлатга 40 центнердан ошириб пахта топширган бу колхоз аъзоларининг шуҳрати фақат областимиздагина эмас, республикамизга ҳам кенг тарқалди.

Пахтакорлар ҳосилни ҳар йили ошириб боришларида, айниқса, маҳаллий ўғитлардан яхши фойдаланмоқдалар. Айрим унумсиз ерлар гўнг солиб семиртирилиб, унумдор ерларга айлантирилмоқда. Бу шарафли вазифани бажаришда колхоз комсомол-ёшлари ҳар йили ҳам ташаббусни ўз қўлларига олиб, сидқидиллик билан меҳнат қилаётирлар. Улар алоҳида бригадаларга бўлиниб, ўзаро социалистик мусобақани кучайтирганлари ҳолда маҳаллий ўғитни ўз вақтида далага ташиб чиқариш, ғўза парвариши даврида зарур бўладиган, ҳосилни оширишда катта роль ўйнайдиган маҳаллий ўғитларни махсус чуқурларда сақлаб чиритиш учун курашмоқдалар.

Колхоз правлениеси ва бошланғич партия ташкилоти комсомол-ёшларнинг ана шу ватанпарварлик ташаббусларини, меҳнатсеварлик хислатларини ҳар томонлама қўллаб-қувватламоқдалар ва уларни меҳнатга рағбатлантирмоқдалар.

Яқинда колхоз комсомол ва ёшларининг умумий йиғилиши бўлиб ўтди. Бу йиғилишда ўтган йилгига қараганда янада кўпроқ маҳаллий ўғит жамғариш, ҳар бир далачилик бригадасида махсус гўнгхоналар ташкил қилиш ва тўпланган маҳаллий ўғитларни ана шу гўнгхоналарга ўз вақтида ташиб чиқариш тўғрисида комсомоллар томонидан бошланган ташаббус кенг муҳокама қилинди.

Колхоз раиси ўртоқ А. Матқобулов йиғилишда сўзга чиқиб, комсомол-ёшларнинг ташаббусини маъқуллаб, бундай деди:

— Ўтган йили шудгорлаш ва ғўза парвариши даврида ерга кўплаб маҳаллий ўғит солганлигимиз туфайли пахтадан олган ҳосилимиз 1955 йилга нисбатан бир неча юз тонна ошди. Бунда сиз комсомол ва ёшларнинг худди бугунгидай ташаббусларингиз, ҳалол меҳнатларингиз катта роль ўйнади. Бугун сизлар 25 минг тоннадан ортиқ маҳаллий ўғит жамғариш, шундан 14 минг тоннасини январь-февраль ва март ойларида далага чиқариб беришдек шарафли вазифани ўз зиммаларингизга олган экансизлар, мен колхоз правлениеси ва бошланғич партия ташкилоти номидан сизларни табриклайман, ишларингизда муваффақият тилайман.

«ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН» КОЛХОЗИ КОМСОМОЛ-ЁШЛАРИНИНГ ТАШАББУСИ

Йиғилиш қарори билан маҳаллий ўғит тайёрловчи ва бу ўғитларни далага ташувчи комсомол-ёшлардан иборат 8 бригада тузилди. Улар составига 75 киши киритилди. Колхоз правлениеси уларнинг унумли меҳнат қилишлари учун қулай шароитлар яратиб бериш мақсадида 32 та автокачка, 6 та юк машинаси ажратди, шунингдек ўзаро социалистик мусобақада ғолиб чиққан комсомол-ёшлар бригадасига 5 минг сўм миқдорида пул мукофоти тайинланди, гўнг ташишда илғор бўлган бригадаларга бериш учун колхоз правлениеси ва бошланғич партия ташкилотининг кўчма Қизил байроғи таъсис қилинди.

Ёшлар ташаббусига берилаётган ана шундай катта эътибор комсомолларни янада руҳлантириб юборди. Йиғилишда сўзга чиққан бригада бошлиғи ўртоқ О. Мўминов ўтган йили 70 гектар пахта майдонининг ҳар гектарига 9 тоннадан маҳаллий ўғит солинганлиги, шу туфайли ҳосил 1955 йилга нисбатан анчагина ошиб, давлатга гектаридан 40,5 центнердан пахта топширилганлиги ҳақида гапирди.

— Бу йил биз, — деди у, ўз сўзида, — ҳар гектар ерга 11 тоннадан маҳаллий ўғит солишни планлаштирдик. Бригадамиз аъзоларининг бу йилги мўлжали гектаридан олинадиган ҳосилни 42-43 центнерданга етказишдир. Бу аҳдимизнинг уддасидан чиқишимизда комсомол-ёшлар актив ёрдам бермоқдалар. Уларнинг ташаббуси билан ҳозиргача бригадамиз бўйича далага 300 тоннадан ортиқ маҳаллий ўғит ташиб чиқаришга эришдик.

Шу кунгача 27 тонна маҳаллий ўғит ташиган аравакаш ўртоқ Ў. Хайдаралиев йиғилишда сўзлаб яна 300 тонна ўғит ташиш мажбуриятини олди. У касбдоши ўртоқ Р. Бойалиевни ўзаро мусобақага чақирди. Ўртоқ Р. Бойалиев Ҳайдаровнинг таклифини самимий қабул қилиб бундай деди:

— Беллашамиз, маҳаллий ўғит пахта ҳосилини оширишда муҳим роль ўйнашини ўз тажрибамизда синаб келяпмиз. Бу ишга муносиб ҳисса қўшиш — ҳар бир комсомол ва ёшнинг бурчи.

Шундан кейин, аравакашлардан ўртоқ Н. Нурматовга сўз берилди. У, ўз араваси билан бу йил 350 тоннага етказиб маҳаллий ўғит ташиш, 13-бригадада бу йил гектаридан камида 45 центнердан пахта ҳосили етиштириш ишига муносиб ҳисса қўшажагини айтди.

Йиғилишда колхоз бошланғич комсомол ташкилотининг секретари ўртоқ Х. Маҳмудов сўзга чиқиб, комсомол ва ёшлар номидан колхоз правлениеси ва бошланғич партия ташкилотини, шу ерга йиғилган кишиларни ишонтириб айтдики, колхоз комсомол ва ёшлари ҳар йили ҳам ўз ваъдаларининг уддасидан чиқиб келдилар. Улар пахтадан мўл ҳосил олишда ташаббус кўрсатиб ишлаб, умумий курашга катта ҳисса қўшмоқдалар. Комсомол-ёшлар бу йил ҳам ўз зиммаларига шарафли вазифа олиб, янги ташаббус кўтарган эканлар, буни албатта бажарадилар.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Қ. Муртазаев колхоз комсомол ва ёшлари ватанпарварлик ташаббуси кўтарганликлари учун уларни табриклади:

— Сизларнинг бу ташаббусларингиз,—деди ўртоқ Қ. Муртазаев, — республикамиз комсомол-ёшларига ҳам шубҳасиз ўрнак бўлади. Улар ҳам сизлар бошлаган ишни давом эттирадилар.

Йиғилиш қатнашчилари — колхоз комсомол ва ёшлари маҳаллий ўғит жамғариш ва уни ўз вақтида пахта далаларига ташиб чиқариш ҳақида республикамиздаги колхоз ва совхозларнинг барча комсомол-ёшларига—йигит ва қизларига қарата мурожаат қабул қилдилар.

Йиғилиш тамом бўлгандан кейин комсомол-ёшлар ўз сўзларини амалий иш билан мустаҳкамлаш мақсадида фермалардаги ва қишлоқ ичидаги гўнгни далага ташлаб чиқаришга киришдилар. Гўнг ортилган 40 дан ортиқ арава далага томон йўл олди.

У. ЖОНГИТОВ.

Ерларимиз янада унумдор бўлади

Деҳқон мўл ҳосил етиштириш учун режа тузаётганда даставвал ернинг унумдор бўлишига ҳаракат қилади, ерга мумкин қадар кўп маҳаллий ўғит чиқариб солади. Шундай қилинган колхоз ва совхозларда пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосили ошиши табиий.

Яқинда Янгийўл районидаги Сталин номли колхозда бўлдик. Бу колхоз аъзолари 1164 гектар ерининг ҳар гектаридан 35,1 центнердан ҳосил топширибди. 1956 йилда эришилган бу муваффақият пахтакорларни янада яхшироқ ишлашга, ер унумдорлигини бундан ҳам оширишга, 1957 йилда ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил етиштиришга илҳомлантирган. Ана шу даражада ҳосил етиштириш учун шу кунларда ҳаракат қизғин тус олган. Катта колхознинг бир неча қишлоғидаги кўчаларида дала томон тўхтовсиз қатнаб турган араваларни кўрасиз.

Бригада, звено бошлиқлари колхоз правлениесида тузилган графикда кўрсатилганидек иш олиб бормоқдалар. Ҳар бир картанинг бошланиш жойида махсус чуқурлар бор. Колхоз фермаларидан, қишлоқ ичидан ва райондан ташиб келтирилаётган маҳаллий ўғит шу чуқурларга тўкилмоқда. Чуқурлар ўғит билан тўлгач бир группа колхозчилар уни дарҳол тупроқ билан беркитиб уйиб қўймоқдалар. Чунки илғор пахтакорлар маҳаллий ўғитни қиш ичи чиритиб, уни ғўза ривожланаётган кезларда минерал ўғитга аралаштириб солишнинг ғоят афзал эканлигини яхши биладилар.

Колхоз қишлоқларини айланар эканмиз чаққон аравакашларнинг илдам ҳаракат қилаётганликларини кўрамиз. Нажим Оловуддинов, Нажмиддинов, Ҳасан Ёқубов, Саъдулла Иноғамов сингари ишчан аравакашлар ҳар куни 4—5 марта далага қатнаб, маҳаллий ўғит тўплаш юзасидан берилган топшириқни ҳар куни ошириб бажармоқдалар. Улар колхозда бу йил пахтадан мўл ҳосил етиштириш ишига муносиб ҳисса қўшиш учун курашмоқдалар.

Сталин номли колхоз Янгийўл районида эмас, областимизда, ҳатто республикамизда юқори ҳосилли колхозлардан бири ҳисобланади. Колхоз пахтакорлари бу ютуққа шунинг учун ҳам эришмоқдаларки, улар агротехниканинг барча қоидаларига амал қилиш билан биргаликда ерга ҳар йили ҳам кўплаб маҳаллий ўғит солмоқдалар.

Колхозда пахтачилик билан бир қаторда чорвачилик ҳам кескин ривожлантирилаётир ва унинг маҳсулдорлиги оширилмоқда. Бу колхоз пахтачиликдагидек чорвачиликда ҳам республикамизнинг пешқадам колхозлари қаторида туради. Чорвачиликнинг ривожлантирилаётганлиги пахта ҳосилининг ошишига ижобий таъсир кўрсатмоқда. Пахтачиликнинг юксалаётганлиги эса чорвачиликнинг ўсишига ёрдам бераётир.

Колхоз раиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати ўртоқ Абдулла Ортиқов бундай дейди:

— Биз ҳар йили ҳам ерга кўп маҳаллий ўғит соламиз. Бу, ерларимизни кучли қилаётир, шу билан бирга тупроқнинг ҳамма вақт яхши нам сақлашига ёрдам бермоқда. Ер қанча юмшоқ бўлса, ғўза шунча тез ва яхши ривожланади. Бунинг учун ҳар бир деҳқон ўз ерига кўплаб гўнг солиши керак.

Ҳозиргача колхозда 1250 тонна маҳаллий ўғит тайёрланди. 12 та бригадада 20 га яқин арава ишлаб турибди. 3 та машина райондан ўғит ташимоқда. Бу йил колхоз аъзолари ҳар бир гектар ерга ўрта ҳисоб билан 7-8 тоннадан маҳаллий ўғит солишни мўлжалламоқдалар.

С. МАҲКАМОВ.

Шу кунларда областимизнинг илғор колхоз ва совхозларида 1957 йил мўл ҳосили учун қизғин тайёргарлик кўрилаётир. Маҳаллий ўғитнинг пахта ҳосилдорлигини оширишда муҳим роль ўйнашини ҳисобга олган илғор колхозлар далага кўплаб гўнг ташиб чиқармоқдалар. Бу жиҳатдан Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозида олиб борилаётган ишлар диққатга сазовордир. Яқинда бу ерда колхоз комсомол-ёшларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда далага кўплаб маҳаллий ўғит ташиб чиқариш юзасидан қатор тадбирлар белгиланди. Суратларда (чапдан ўнгга): 1. Молхоналардан ўғит ташиб чиқарилаётир. 2. Колхоздаги барча транспорт воситалари билан далага гўнг чиқарилмоқда. 3. Далалардаги махсус чуқурларга гўнг кўмилаётир.

Г. Иванов фотоси.

СССР Олий Совети делегациясининг Эронга боришига доир

Эрон сенатининг раиси Саид Ҳасан Тоғазода ва Эрон мажлисининг раиси Сардор Фақир Ҳикмат 1956 йил 24 декабрда СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Раиси П. П. Лобановга ва СССР Олий Совети Миллатлар Советининг Раиси В. Т. Лацисга мактуб юбордилар. Мактубда бундай дейилади:

Эрон сенати ва мажлисининг раислари турли мамлакатларнинг парламентлари ўртасида бевосита алоқа ўрнатилиши тинчликни мустаҳкамлаш соҳасида халқаро ҳамкорликнинг муҳим воситаси эканлигини эътиборга олиб ва мамлакатларимиз ўртасида янада дуруст ва яхши қўшничилик муносабатларини мустаҳкамлашга ва кенгайтиришга ёрдам кўрсатишни истаб, Сиздан делегация сайлашингизни илтимос қилиш шарафига муяссардирлар. Бу делегация Эрон парламенти ва унинг аъзолари билан танишмоқ учун Эронга ўн кунлик сафар қилган ва ана шу вақт ичида Эрон парламентининг меҳмони бўлган бўлур эди.

П. П. Лобанов ва В. Т. Лацис ўзларининг жавоб мактубида Саид Ҳасан Тоғазода ва Сардор Фақир Ҳикматга қуйидагиларни билдирдилар: СССР Олий Совети сенат ва мажлиснинг Эронга СССР Олий Совети делегацияси юбориш тўғрисидаги илтифотли таклифини ташаккур билдириб қабул қилади. Мактубда яна ишонч билдириб айтиладики, 1955 йил декабрида — 1956 йил январида Эрон парламент делегациясининг Совет Иттифоқига келганлиги сингари СССР Олий Совети делегациясининг Эронга бориши Совет Иттифоқи билан Эрон ўртасида дуруст ва яхши қўшничилик муносабатларини мустаҳкамлаш ҳамда янада ривожлантириш ишига хизмат қилади.

Мактубда Эрон сенати ва мажлисининг хоҳишига мувофиқ, Эронга 1957 йил 20 январда СССР Олий Советининг делегациясини юборишга розилик билдирилади.

Пекин музикали драма Шанхай театри Москвадан жўнаб кетди

Пекин музикали драма Шанхай театрининг Совет Иттифоқидаги гастроллари тамом бўлди. Хитой артистлари СССРда икки ой бўлдилар. Улар ана шу вақт ичида Москвада, Ленинградда, Таллинда, Ригада, Каунасда, Вильнюсда, Минскда, Гомельда, Киевда томошалар кўрсатдилар ва 43 марта спектакль бердилар. Хитой саҳнаси усталарининг томошалари ғоят зўр муваффақият билан ўтди.

СССР Маданият министри Н. А. Михайлов 6 январда театр коллективи шарафига хайрлашув зиёфат берди.

Хитой артистлари 7 январда ватанига жўнаб кетди. (ТАСС).

Совет кино ходимлари делегацияси Ҳиндистонга жўнаб кетди

СССР Маданият министрлигининг фильмлар ишлаб чиқарувчи Бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари И. А. Рачук етакчилигидаги совет кино ходимлари делегацияси совет фильмлари фестивалида қатнашиш учун 7 январда Ҳиндистонга жўнаб кетди.

Делегация составида РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби режиссёр Сергей Юткевич, РСФСР халқ артисти Николай Крючков, кинорежиссёр Иосиф Хейфиц, Қирғизистон ССР халқ артисти Бакен Кадикеева ва бошқалар бор.

Фестиваль вақтида «Отелло», «Румянцев иши», «Салтанат», «Ўн иккинчи кеча», «Педагогик поэма», «Икки капитан» бадиий кинофильмлари, шунингдек турли манзараларни тасвирловчи бир неча фильм ва мультипликация фильмлари кўрсатилади. (ТАСС).

Германия Демократик Республикаси меҳнаткаш хотин-қизларининг конференцияси

БЕРЛИН, 7 январь (ТАСС). Германия бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитетининг ташаббуси билан 5 ва 6 январда Глаухау шаҳрида (Карл-Маркс-штадт округи) Германия Демократик Республикаси меҳнаткаш хотин-қизлари конференцияси бўлди. Конференция ишида республика саноатида ва қишлоқ хўжалигида ишлаб турган хотин-қизлардан вакил қилинган 850 делегат қатнашди. Совет Иттифоқи ва Чехословакиядан келган хотин-қиз делегациялари фахрий меҳмон сифатида иштирок қилдилар.

ГБСП Марказий Комитети хотин-қизлар бўлимининг мудири Э. Бауман доклад қилди. У айтдики, кейинги вақт мобайнида хотин-қизлар комитетлари ўз ишларини анча активлаштирдилар ва ҳозирги вақтда республикада 15.300 комитет бор, ҳолбуки 1955 йилда фақат 10.000 комитет бор эди.

Конференция қатнашчилари ГБСП Марказий Комитетининг секретари Г. Циллернинг нутқини зўр эътибор билан тингладилар. У, хотин-қизлар комитетлари ГДР да катта сиёсий кучдир, чунки бу комитетлар сиёсий ва иқтисодий масалаларни ҳал этишда, Германия Демократик Республикасининг мустаҳкамлаш ишида ва тинчлик учун курашда актив иштирок қилмоқдалар, деб уқтириб ўтди.

Польша билан Югославия ўртасида атом энергияси масалаларига доир битим

БЕЛГРАД, 6 январь. (ТАСС). ТАНЮГ агентлигининг берган хабарида айтилишича, атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш масалалари бўйича ҳукумат вакили Вильгельм Биллиг бошчилигидаги поляк атомчи олимлари делегацияси билан Югославия атом энергияси комиссияси вакиллари ўртасида музокаралар бўлиб ўтган.

Музокаралар тамом бўлгандан кейин эълон қилинган ахборотда айтилишича, ҳар иккала мамлакат вакиллари илмий-текшириш ишларини ташкил этиш тўғрисидаги маълумотларни бир-бирларига айтиб берганлар. Айни бир вақтда ҳар иккала мамлакатнинг атом энергиясидан фойдаланиш соҳасидаги муваффақиятлари ҳамда бу соҳада биргаликда ҳамкорлик қилиш имкониятлари кўриб чиқилган. Ахборотда айтилишича, Югославия атомчи олимларининг делегацияси, поляк ҳукуматининг таклифига биноан, поляк олимлари ҳузурига келади.

БМТ БОШ СЕКРЕТАРИ ЎРИНБОСАРИНИНГ БУДАПЕШТДА БЎЛИШИ

БУДАПЕШТ, 7 январь. (ТАСС). Бу ерда расмий равишда эълон қилинишича, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти бош секретарининг ўринбосари Де Сен 4 январдан 7 январгача Будапештда бўлган. Де Сен Бирлашган Миллатлар Ташкилоти доирасида Венгрияга кўрсатилаётган ёрдам тўғрисидаги масала юзасидан музокаралар олиб борган.

Музокараларда Венгрия делегациясига БМТдаги Венгрия делегациясининг аъзоси профессор Имре Вайда бошчилик қилган.

БМТ бош секретарининг ўринбосари Де Сен Будапештда турган вақтида Венгрия революцион ишчи-деҳқон ҳукуматининг раиси Янош Кадар, савдо министри Шандор Ронаи, ташқи ишлар министрининг ўринбосари Карой Сарка ва мамлакатнинг бошқа давлат арбоблари томонидан қабул қилинган.

ҒАРБИЙ ГЕРМАНИЯ МАЪМУРЛАРИ ВЕНГЕР ҚОЧОҚЛАРИНИНГ ВАТАНГА ҚАЙТИШЛАРИГА ТЎСҚИНЛИК ҚИЛМОҚДАЛАР

БОНН, 8 январь. (ТАСС). Ғарбий Германияда бўлган жуда кўп венгер қочоқлари ватанга қайтиш истагини билдирмоқдалар. Ғарбий Германиядаги ДПА агентлигининг хабарига қараганда, Бохольт лагерига жойлаштирилган венгер қочоқларининг бир неча группаси кейинги кунларда Австрияга жўнамоқ учун, у ердан эса Венгрияга бормоқ учун поездга тушишга уриндилар. Аммо темир йўл маъмурияти уларни вагонларга яқин келтирмади. Қачоқлар билан ғарбий герман полицияси ўртасида тўқнашувлар бўлди.

Венгер қочоқлари Ғарбий Германияда қолишни истамай, ўзларига таклиф қилинган ишдан бош тортмоқдалар. Шимолий Рейн-Вестфалия меҳнат ва социал-таъминот министрлиги билдирдики, қочоқлар ишга ёлловчиларнинг қочоқларни кўмир шахталарида ишга жойлаштириш ҳақидаги таклифларини рад этдилар ва ватанга қайтариб юборилишларини талаб қилдилар.

Шимолий Рейн-Вестфалия ўлкасининг қочоқлар ишлари билан шуғулланувчи вакили ҳам ана шу фактни эътироф этишга мажбур бўлиб бундай деди: қочоқлар «Ғарбий Германияда эмас, балки ўз ватанида — Венгрияда иш бошлашни истайдилар».

ЛИВИЯ БИЛАН ТУНИС ЎРТАСИДА «ҚАРДОШЛИК ВА ЯХШИ ҚЎШНИЧИЛИК МУНОСАБАТЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ ШАРТНОМА» ИМЗОЛАНДИ

ТАРОБЛИС, 7 январь. (ТАСС). «Тараблюс алғарб» газетаси бугунги сонида Ливия ва Тунис ҳукуматларининг қўшма баёнотини босиб чиқарди. Баёнотда бундай дейилади: 2 январдан 6 январгача Тунис шаҳрида Ливия бош министри Бен Ҳалим ва Тунис бош министри Ҳабиб Бурғиба ўртасида музокаралар олиб борилди.

Музокаралар натижасида томонлар бир битимга келдилар ва «Қардошлик ва яхши қўшничилик муносабатлари тўғрисидаги шартнома»ни имзоладилар.

Томонлар ташқи сиёсатга доир бир қанча масалаларни ва, жумладан, Жазоир проблемасини муҳокама қилдилар. Муҳокама қилиш давомида ана шу проблеманинг адолатли тарзда ҳал этилиши Жазоир, Марокаш ва Тунис хавфсизлигини мустаҳкамлаш учун зарур эканлиги таъкидланди. Улар Жазоир халқининг суверенитети ва мустақиллик ҳуқуқи, шунингдек ўз тақдирини БМТ Уставига мувофиқ эркин ҳал этиш ҳуқуқи танилиши лозим, деб ҳисоблайдилар. Томонлар барча тинчликсевар мамлакатларни Жазоир проблемасини Жазоир халқининг истагига мувофиқ суратда ҳал этиш, дунёнинг ана шу қисмида қон тўкишни тўхтатиш ва тинчлик ўрнатиш учун зўр ғайрат билан ҳаракат қилишга чақиради.

Суратда: Албания Халқ республикасининг пойтахти — Тирана шаҳри.
В. Шаровский фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

БМТ Бош Ассамблеясининг XI сессиясида

НЬЮ-ЙОРК, 7 январь. (ТАСС). Бугун эрта билан БМТ Бош Ассамблеясининг комитетлари ишга киришди. Сиёсий комитет Корея масаласини қараб чиқишни давом эттирди.

Маҳсус комитет Жанубий Африка Иттифоқидаги ҳинд аҳолиси билан муомала қилиш тўғрисидаги масалани қараб чиқишга киришди.

АРАБ МАМЛАКАТЛАРИНИНГ ИШЛАРИГА СИРА ҲАМ ДАХЛ ҚИЛИНМАСИН

Эйзенхауэрнинг мактуби тўғрисида Сурия ташқи ишлар министрининг айтганлари

ДАМАШҚ, 7 январь. (ТАСС). Сурия ташқи ишлар министри Салоҳиддин Битар Эйзенхауэрнинг мактубини шарҳлаб, матбуот вакилларига бундай деди: Сурия «ўз сиёсатини араб мамлакатлари ўртасидаги муносабатлар соҳасида тамомила мустақиллик асосида ва халқаро муносабатлар соҳасида позитив бетарафлик асосида олиб боради. Ана шу позитив бетарафлик арабларнинг абсолют мустақиллигини кўрсатади».

Министр яна бундай деди: Баъзи империалистик давлатлар бизнинг мамлакатимизни фақат хомашё ва нефть манбаи деб, империалистик давлатларнинг саноат молларини сотиш бозори деб ва ўз манфаатларини ҳимоя қилиш учун стратегия базаси деб ўйлайдилар. Империалистик давлатларнинг ана шу нуқтаи назари ўз бойликларининг бирдан-бир эгаси бўлган арабларнинг нуқтаи назарига тамомила хилофдир.

Битар АҚШ билан араб мамлакатлари ўртасидаги муносабатларга тўхталиб, бундай деди: «Ўрта Шарқ районини «бўшлик» деб ҳисоблаш хато фикрдир. Ҳамкорлик сиёсатини ана шу фикрга асослаб олиб бориш мумкин эмас».

Иордания-Исроил яраш комиссиясининг қарори

ПАРИЖ, 7 январь. (ТАСС). Франс Пресс агентлиги Қуддусдан билдиради: 30 декабрда бўлиб ўтган можаро муносабати билан аралаш Иордания-Исроил яраш комиссияси Исроил билан Иордания ўртасида яраш тўғрисида тузилган битимни бузишда Исроилни айбли деб ҳисоблади.

Исроилликларнинг пассажирлар тушган Иордания автомашинасини ўққа тутишидан иборат бўлган ана шу можаро натижасида араблардан бир неча киши қурбон бўлганлиги тўғрисида хабар берилган эди.

Судан ҳукумати икки инглиз арбобининг Суданга келишига рухсат бермади

ПАРИЖ, 7 январь. (ТАСС). Франс Пресс агентлигининг Қоҳира мухбири Хартумдан олинган маълумотларга асосланиб, қуйидагиларни билдиради: Судан ички ишлар министрлиги Англия, Франция ва Исроилнинг яқинда Мисрга қилган агрессияси вақтида Англия ҳарбий министрлиги ҳузурида маслаҳатчи бўлган инглиз фельдмаршали Окинлекнинг, шунингдек Англиянинг собиқ ҳарбий министри Хор-Белишанинг Суданга келишига рухсат бермади.

К. Пино Нью-Йоркка жўнаб кетди

ПАРИЖ, 7 январь. (ТАСС). Ташқи ишлар министри Кристиан Пино кеча Нью-Йоркка учиб кетди.

Пинонинг бу сафари Бирлашган Миллатлар Ташкилотида Жазоир масаласининг муҳокама қилиниши билан боғлиқдир. Маълумки, Осиё ва Африка мамлакатларининг бир группаси Жазоирдаги аҳволни муҳокама қилишни яна талаб этди. Бу мамлакатлар Жазоирда уруш давом этаётганлигини ва Франция ҳукумати Жазоир халқининг вакиллари билан шу вақтгача музокара бошламаганлигини ана шу талабга асос қилиб кўрсатдилар.

К. Пинонинг жўнаб кетиш олдидан қилган баёнотидан маълум бўлишича, Франциянинг БМТдаги делегацияси БМТнинг Жазоир масаласини муҳокама қилишга ҳақи борлиги ё йўқлиги тўғрисида баҳслашади.

Голландияда ёнилғи етишмаётир

ГААГА, 8 январь. (ТАСС). Англия, Франция, Исроилнинг Мисрга қарши қилган агрессияси оқибатида Голландияда бензиннинг нархи 20 процентдан ҳам зиёдроқ оширилди. Мамлакатда якшанба кунларида хусусий автомобиллардан фойдаланиш тақиқланди.

Совет ва Чехословакия хоккейчиларининг учрашуви

ПРАГА, 6 январь. (ТАСС). Кеча Брно шаҳрида СССР ва Чехословакия терма хоккей командаларининг навбатдаги учрашуви бўлди.

Учрашув 3:1 ҳисоби билан Чехословакия командаси фойдасига тугади.

ТОШКЕНТДА

Тошкент бадиий-театр институтида турли ҳаваскорлик тўгараклари ишлаб турипти. **Суратда:** ўқитувчи С. И. Манелис студент Лариса Сисоева билан машғулот ўтказмоқда. Я. Чорбадзис фотоси.

Сатирик газеталар виставкаси

Яқинда Тикувчилар клубида республика касаба союзларига қарашли корхона ва муассасаларда чиқадиган сатирик газеталарнинг виставкаси ташкил этилди. Томошабинлар диққатини «Типратикон цехни кезганда», «Крокодил» каби яхши безатилган ва сермазмун газеталар жалб этади. Бу газеталарда айрим кишиларнинг ўз ишига совуққонлик билан қараши, қўпол муомалада бўлиши, интизомсизлиги ва бошқа камчиликлари сатирик шеър ва карикатураларда танқид қилинади.

Марказий стенддаги газеталар орасида Тошкент тўқимачилик комбинати 1- тўқув фабрикасининг арқоқ-йигирув цехида чиқадиган газета осиғлиқ. Унинг ёнида Қашқадарё, Наманган, Фарғона, Андижон областларининг, Чирчиқ, Оҳангарон шаҳарларининг фабрика ва заводларида, Ўрта Осиё Давлат университети, Ўрта Осиё политехника институти ва бошқа муассасаларда чиқадиган сатирик газеталар ҳам бор. Бу ерда 200 дан ортиқ фабрика-завод ва ўқув юртининг сатирик газетаси намойиш қилинмоқда. Виставкани Ўзбекистон ССР касаба союзлари республика комитети ташкил қилган.

Болалар кинофестивали

«Ёш гвардия» кинотеатрида мактаб ўқувчиларининг қишки каникули муносабати билан кинофестиваль ташкил этилди.

Кинофестиваль программасига «Ўн икки ой», «Мунна», «Артёмканинг саргузашти», «Капитан Грантнинг болалари», «Баҳор садолари» каби бадиий фильмлар киритилган. Кинотеатр фойесидаги чиройлик арча атрофида болалар томонидан оммавий ўйинлар, рақс ва ашулалар ижро этилмоқда. Топишмоқлар ва бошқа кўнгилочар ўйинлар уюштирилмоқда.

Сеанслар бошланиши олдидан мактаб ўқувчиларининг донгдор кишилар билан учрашув ва суҳбатлари, спортчиларнинг чиқишлари, болалар бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг, шунингдек кинотеатр эстрада оркестрининг концертлари бўлиб турибди. Ҳар куни 8 сеанс берилиб, 4000 дан ортиқ пионер ва ўқувчилар кинофильм кўрмоқда. Кинофестиваль 10 январгача давом этади.

Янги мактаб бинолари

Тошкент шаҳрида қурилаётган янги, ҳашаматли бинолар сони йилдан-йилга кўпаймоқда. Жаркўча, Виборгская, Жуковская ва Куйбишев кўчаларининг бурчагида, шунингдек Молотов кўчасида қурилаётган кўп қаватли мактаб бинолари фойдаланишга топшириш олдида турибди.

Бу бинолар ўқувчиларга умумий ўрта ва политехника таълими бериш, уларнинг физкультура ва спорт машғулотлари билан яхшироқ шуғулланишлари учун барча қулайликларга эга.

Ютуқ пуллари тўланмоқда

Марказий райондаги 7007-сонли омонат касса ходимлари меҳнаткашларга намунали хизмат кўрсатмоқда. Бу ерга ҳар куни пул қўйиш ва ютуқ пулини олиш учун жуда кўп кишилар келиб туради.

Жумладан, хизматчи Р. 50 минг сўм, студентлардан Т. ва С. ўртоқларнинг ҳар бири 25 минг сўмдан, Б., М., Ш. лар 10 минг сўмдан ютуқ пули олдилар. Ўтган йили омонат касса 11 кишига 25 минг сўмдан, 32 кишига 10 минг сўмдан ва 44 кишига 5 минг сўмдан ютуқ пули тўлади.

Тошкент тўқимачилик комбинатида ташкил қилинган турли тўгараклар яхши ишлаб турипти. **Суратда:** ўқитувчи **И. Е. Гребеншчиков** радио телеграфистлар билан машғулот ўтказмоқда.
Б. Мазур фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

УЧ СЎМЛИК ЛОТЕРЕЯ БИЛЕТИГА «ВОЛГА» АВТОМАШИНАСИНИ ЮТИШ МУМКИН

СССР ёшлар ташкилоти комитети 1957 йилда «Бутуниттифоқ ёшлар фестивали» олдидан пул-буюмлар лотереясини ўтказади. Лотерея билетлари алоҳида разряд билан ҳар қайсиси 15 миллион сўмдан чиқарилиб, унинг умумий суммаси 300 миллион сўмни ташкил этади. Ҳар бир лотерея билетининг баҳоси 3 сўм.

Лотерея билетлари корхона, қурилиш, турли муассасалар, совхозлар, шунингдек ўқув юртлари, ҳарбий қисмлар ва бошқа ташкилотлардаги бошланғич комсомол ташкилотлари томонидан 1957 йил 1 январдан 1 апрелгача сотилади. Билетни лотерея ўйинларида қатнашишни истаган ҳар бир киши сотиб олиши мумкин.

Лотереяда ҳаммаси бўлиб умумий суммаси 100 миллион сўмни ташкил этган 1.086.000 та ютуқ ўйналади. Шу жумладан, жамъи 19.675.200 сўмлик 863.760 та пул ютуғи ва умумий қиммати 80.324.800 сўмлик 222.240 та буюмлар ютуғи ўйналади.

Лотерея билетига қуйидаги нарсаларни ютиб олиш мумкин: «Волга» ва «Москвич» автомобили, пианино, «М-72» маркали коляскали ва коляскасиз ҳамда «ИЖ-49» ёки «К-55» мотоцикллари, қора-кумушсимон рангли тулки горжеткилари, шубалар, телевизорлар, «Киев-2», «Зоркий-С», «ФЭД-2» маркали фото аппаратлар, «ЗИЛ-Москва», «Север-2» маркали холодильниклар, эркак ва хотин-қиз костюмлари учун отрезлар, баян ва аккордеонлар, радиола ва радиоприёмниклар, тикув машиналари, кир ювиш машинаси, пилесослар, турли маркали қўл ва осма соатлар, велосипедлар, ов милтиқлари ва бошқа буюмлар.

Лотереялар бўйича биринчи ютуқлар тиражи 1957 йил май ойида Москва шаҳрида бўлади.

Институт спортчилари сони ортиб бормоқда

Ўрта Осиё Политехника институтида спортчилар сони йилдан-йилга ўсиб бормоқда. Ўтган йили институт студентларидан Эльчибеков (алпинизм) ва Ряховский (енгил атлетика) спорт мастери деган номга эга бўлдилар. II разрядли спортчилар сони 202 кишига етди. III разрядли спортчилар эса 500 дан ошди. Ҳозир институтда спортнинг 14 тури бўйича секциялар мунтазам ишлаб турибди. Бу секцияларга юзлаб студентлар қатнашмоқда. Ҳозир институт спортчилари шаҳар ва республика спорт мусобақаларида актив иштирок этиш учун зўр тайёргарлик кўрмоқдалар.

А. АБДУҚОДИРОВ.

ҲОДИСА

ЎЗБОШИМЧАЛИК ОҚИБАТИ

Оҳангарон машина-йўллар станциясининг бош механиги В. Г. Сараев автомашинани ҳайдаш ҳуқуқига эга бўлмагани ҳолда, ўзбошимчалик билан юк машинасига ўтириб, ёнига — кабинага икки таниш қизни ва кузовга 8 кишини ўтқазади. Бунинг устига Сараев ширакайф ҳам эди. У, темир йўлдан ўтиш пайтида кўча ҳаракати қоидасини бузди. Натижада автомашина тепловоз билан тўқнашди. Авария оқибатида 7 киши жароҳатланди, булардан икки киши қаттиқ ярадор бўлди.

Сараев жиноий жавобгарликка тортилди.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТРЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/I да **Аломат ҳодиса,** 10/I да **Холисхон.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/I да кундуз **Шўрали,** кечқурун ёпиқ спектакль, (билетлар сотилган).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/I да **Азиз ва Санам,** 10/I да **Тоҳир ва Зуҳра.**

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА — 9/I да **Концерт.** Концертда: Ўзбекистон халқ ҳофизи **Маъмуржон Узоқов,** Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлар **Гавҳар Раҳимова, Муҳаммаджон Мирзаев,** эстрада солисти **Зайнаб Полвонова,** «Боҳор» хотин-қизлар ансамбли ва бошқалар қатнашади. Концерт кеч соат 9 да бошланади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Николай Жеребцов гастроллари — «Куч аттракциони».** Томоша кеч соат 8 да бошланади.

КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ИСКРА» — кундуз ва кечқурун янги бадиий фильм. **Бу шундай бошланар эди...**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз соат 12 гача **Баҳор овозлари,** қолган сеансларда **Бу шундай бошланар эди...**

«ЎЗБЕКИСТОН» — эрталаб соат 11 гача **Ўн икки ой,** кундуз соат 12 да **Қароқчи бўри,** қолган сеансларда **Бу шундай бошланар эди...**

Магазинларнинг адреси: № 2 — Карл Маркс кўчаси, 35-уйда; № 4 — Киров кўчаси, 43-уйда; № 8 — Кафанов кўчаси, 100-уйда; № 17 — Сельмаш кўчаси, 1-уйда; № 20 — Олай бозорида; № 22 — Шивли бозорда; № 23 — Полиграфический кўча, 8-уйда; № 28, 33, 34; 36 — Октябрь район бозорида.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ. Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 132, Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва санъат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими — 132 Хатлар бўлими — 34048. Маҳаллий ахборот бўлими 135. Секретариат — 34048. Эълонлар бўлими — 38142.

Р00605. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. № А — 1714.